

GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2008.

SADRŽAJ

UVOD	3
OBRAĆANJE PREDSJEDNIKA UPRAVE	5
POSLOVNO OKRUŽENJE	8
STANJE NA TRŽIŠTU U 2008. GODINI	8
TRŽIŠNA OČEKIVANJA ZA 2009. GODINU	10
ULAZAK HRVATSKE U NATO I EUROPSKU UNIJU	11
POSLOVNE AKTIVNOSTI 2008.	13
PRODAJA	13
PROIZVODNJA	16
TEHNOLOŠKI RAZVOJ I ULAGANJA	20
RAZVOJ ORGANIZACIJE	22
LJUDSKI RESURSI	27
FINANCIJE	31
KLJUČNI FINANCIJSKI POKAZATELJI	31
FINANCIJSKI REZULTATI POSLOVANJA	33
GLAVNI RIZICI I NESIGURNOSTI KOJIMA JE DRUŠTVO IZLOŽENO	37
VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI PO PROTEKU POSLOVNE 2008. GODINE	41
VLASNIČKA STRUKTURA	42
KORPORATIVNO UPRAVLJANJE	43
NADZORNI ODBOR I UPRAVA DRUŠTVA	44
NADZORNI ODBOR	44
UPRAVA	46
INFORMACIJE	48

PRILOZI

KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA GRUPE
FINANCIJSKA IZVJEŠĆA DRUŠTVA
IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Uvod

Uprava Brodogradilišta Viktor Lenac d.d. sa zadovoljstvom svojim dioničarima, klijentima, radnicima, poslovnim partnerima i cijelokupnoj javnosti predstavlja Godišnje izvješće Društva za 2008. godinu.

Izvješće obuhvaća pregled finansijskih rezultata i stanja Društva, pregled poslovanja Društva, revidirana konsolidirana i nekonsolidirana finansijska izvješća i pripadajuće izvješće revizora. U zasebnom prilogu ovog Izvješća, prikazana su pravila korporativnog upravljanja koje Društvo primjenjuje.

Godišnje izvješće na hrvatskom i engleskom jeziku

Ovaj dokument uključuje Godišnje izvješće Brodogradilišta Viktor Lenac d.d. za 2008. godinu sa prilozima na hrvatskom jeziku, a je izdano je i na engleskom jeziku. Godišnje izvješće se podnosi dioničarima Društva na Glavnoj skupštini, te se objavljuje na stranicama Društva.

Pravni oblik

U ovom dokumentu se Glavnoj skupštini podnose godišnja finansijska izvješća i izvješće o stanju Društva, sukladno odredbi članka 250.a Zakona o trgovačkim društvima, dok se izvješće Nadzornog odbora Glavnoj skupštini podnosi kao zaseban dokument.

Godišnja finansijska izvješća sastavljena su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i primjenom Međunarodnih standarda finansijskog izvješćivanja, te su revidirana u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima.

Ovo Godišnje izvješće sastavljeno je sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i Zakona o trgovačkim društvima, te obuhvaća objektivan prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Društva, kao i druge obavijesti i informacije od značaja za poslovanje Društva.

Ovisno društvo

Brodogradilište Viktor Lenac d.d. ima jedno ovisno društvo - Viktor Servisi d.o.o. Rijeka koje je u 100% vlasništvu Brodogradilišta.

Konsolidacija

Sastavni dio ovog Izvješća čine konsolidirana i nekonsolidirana finansijska izvješća. Razlika između konsolidiranih i nekonsolidiranih izvješća nije materijalno značajna, obzirom da rezultati ovisnog društva Viktor Servisi d.o.o., kao i njegova imovina čine manje od 1% rezultata i imovine Grupe. Stoga je u opisu stanja i poslovnih rezultata u ovom Godišnjem izvješću naglasak stavljen na matično društvo Brodogradilište Viktor Lenac d.d.

Skraćenice

U ovom Godišnjem izvješću Brodogradilište Viktor Lenac d.d. naziva se "Brodogradilište" ili "Viktor Lenac" ili „Društvo“, a zajedno s ovisnim društvom koristi se naziv „Grupa“.

Devizni tečajevi

Kod preračunavanja iznosa u stranoj valuti (EUR) korišteni su devizni tečajevi:

1 EUR = 7,324425 kn - koji predstavlja srednji tečaj Hrvatske narodne banke na dan 31. prosinca 2008. (31. prosinca 2007.: 7,325131 kn) i koji se primjenjuje kod preračunavanja iznosa stanja imovine, obveza i kapitala

1 EUR = 7,223178 kn - koji predstavlja godišnji prosjek srednjih tečajeva Hrvatske narodne banke (za 2007: 7,336019 kn) i koji se primjenjuje kod preračunavanja iznosa iz pozicija računa dobiti i gubitka.

Obraćanje predsjednika Uprave

Poštovani dioničari,

Poslovna 2008. godina za Brodogradilište Viktor Lenac predstavlja prekretnicu za njegovo daljnje poslovanje. Ona predstavlja godinu promjena, godinu završetka financijskog i vlasničkog restrukturiranja, godinu socijalnog dijaloga, te godinu početka organizacijskog, tehnološkog i kadrovskog restrukturiranja.

U travnju 2008. godine Viktor Lenac je okončao stečajni postupak započet još u prosincu 2003. godine. Četiri i pol godine trajao je put Viktora Lenca, njegovih radnika, vjerovnika, stečajnih upravitelja i Vlade Republike Hrvatske u nastojanju da dokažu da se, unatoč okolnostima pod kojima je pokrenut stečajni postupak, uspješno mogu prevladati poteškoće u kojima se našao. I to uspješno. U 2008. godini Viktor Lenac je dokazao da tržište može i dalje računati na kvalitetu njegovih usluga, vratio je povjerenje vjerovnika da sve obveze tekućeg poslovanja može uredno podmirivati, te dokazao okruženju da ima sve preduvjete potrebne za daljnji razvoj.

Za radnike Viktora Lenca, za koje se usuđujem reći da su podnijeli najveći teret stečaja, vjerujem da je ova godina predstavljala i godinu olakšanja i godinu ponosa. Čitavo vrijeme stečaja radnici su potpisivali ugovore na određeno vrijeme, od jednog do najviše tri mjeseca, svaki put s neizvjesnošću zaključivanja onog idućeg. S primanjima znatno nižim od prosjeka u Republici Hrvatskoj i bez kreditne sposobnosti, uvelike su pridonijeli činjenici da je Viktor Lenac jedan od rijetkih subjekata u Republici Hrvatskoj koji je prevladao teškoće stečaja i nastavio s radom.

Koncem 2008. godine uspješno su okončani pregovori između Uprave Viktora Lenca i socijalnih partnera, te je sa sindikalnim organizacijama koje djeluju u Viktoru Lencu sklopljen Kolektivni ugovor. Kolektivnim ugovorom definirana su prava radnika po pitanju radnog vremena, primanja, najniže plaće i drugih materijalnih prava radnika, čime je nastavljen dobar socijalni dijalog kojeg Viktor Lenac tradicionalno njeguje sa socijalnim partnerima.

Bilanca Viktora Lenca je restrukturirana, tako da provedbom stečajnog plana Viktor Lenac nastavlja poslovati neopterećen dugovima iz prošlosti. Najveći dio tražbina koje su stečajnim planom bile predviđene za namirenje podmiren je pretvaranjem tražbina u kapital Društva. Time je Viktor Lenac dobio kvalitetnu strukturu vlasništva, uz istovremeno očuvanje obrtnih sredstava za tekuće poslovanje. Najveći vlasnici, vodeće hrvatsko brodogradilište „Uljanik“ d.d. iz Pule i vodeća hrvatska brodarska kompanija „Tankerska plovidba“ d.d. iz Zadra preuzeli su obvezu ulaganja u tehnološku obnovu Viktora Lenca. To nam daje dodatnu snagu i preduvjete za daljnji razvoj, ali i obvezu da opravdamo očekivanja svih vlasnika, ne samo vodećih, već i onih manjih, obzirom da su se svi oni, prihvaćanjem stečajnog plana morali odreći velikog dijela svojih potraživanja.

Osim uloge najvećih vlasnika, moram spomenuti i ključnu ulogu Vlade Republike Hrvatske koja se još u ranoj fazi stečaja aktivno uključila u rješavanje problema s tadašnjim razlučnim vjerovnicima, s isključivim ciljem doprinosa opstanku Viktora Lenca kao jednog od većih hrvatskih privrednih subjekata i hrvatskih izvoznika. Kao najveći vjerovnik Viktora Lenca, putem potraživanja koja su Ministarstvo financija i fondovi s osnova obveznih doprinosa imali od Viktora Lenca, Vlada Republike Hrvatske prenijela je svoja potraživanja „Uljaniku“ i „Tankerskoj plovidbi“ kako bi Viktor Lenac mogao očuvati svoju imovinu i provesti vlasničko restrukturiranje.

Tijekom 2008. godine Viktor Lenac je započeo organizacijsko restrukturiranje. Zadržana je funkcionalna organizacijska struktura, ali uz odvajanje pojedinih poslovnih funkcija u štabne samostalne organizacijske dijelove, kako bi se unaprijedilo upravljanje pojedinim funkcijama, te ubrzao proces komunikacije i odlučivanja. Istovremeno, zbog karaktera same djelatnosti Viktora Lenca, naglasak se stavlja i na upravljanje projektima, čime se teži ka modernijoj matričnoj organizacijskoj strukturi. Unatoč kompleksnosti ovakve strukture i pojačane mogućnosti konflikata zbog dualne odgovornosti i sukoba interesa linijskog i projektno-proizvodnog menadžmenta, prednosti koje Viktor Lenac vidi u ovakvoj organizaciji su veća fleksibilnost i brža prilagodba zahtjevima tržišta, poboljšana koordinacija i komunikacija, te veća motiviranost zaposlenih.

Protekla godina od velikog je značaja za Viktor Lenac i stoga što je najveći remontni kapacitet, plutajući Dok 11, po prvi puta stavljen u komercijalnu funkciju. U uvjetima u kojima se Viktor Lenac našao nakon havarije - potonuća Doka 7 u lipnju 2007. godine, nakon čega je nastavio rad samo s Dokom 5, u 2008. godini intenzivirali su se radovi i ulaganja na Doku 11 radi dovođenja u punu komercijalnu funkciju. Završetak ulaganja i stavljanje u potpunu komercijalu funkciju planira se u svibnju 2009. godine.

Visoka potražnja za remontnim radovima u 2008. godini rezultirali su visokim poslovnim prihodima i dobrom finansijskim rezultatom, koji su nadmašili planove postavljene za 2008. godinu. Nakon niza finansijski neuspješnih godina, točnije prvi puta nakon 2001. godine, Viktor Lenac je u ovoj godini ostvario pozitivan finansijski rezultat.

U poslovnoj 2008. godini Viktor Lenac je ostvario prihode iz poslovanja u visini od 339 milijuna kuna, što je za 56% više u odnosu na 2007. godinu, kada su poslovni prihodi iznosili 218 milijuna kuna. Realizaciji 2008. godine treba pribrojiti i vrijednost proizvodnje u tijeku u visini od 9 milijuna kuna, tako da ukupan poslovni prihod uvećan za vrijednost proizvodnje u tijeku iznosi 348 milijuna kuna ili preračunato, 48 milijuna EUR-a. Pri tom, Viktor Lenac je u 2008. godini evidentirao 313 milijuna kuna ili 43 milijuna EUR-a poslovnih rashoda, čime je ostvarena operativna dobit u visini 26 milijuna kuna ili 3,6 milijuna EUR-a.

Poslovnim prihodima i rashodima treba pribrojiti i pozitivan saldo finansijskih prihoda i rashoda u visini 0,9 milijuna kuna, kao i izvanredni prihod u visini 77 milijuna kuna nastao s osnova otpisa dijela prestečajnih obveza sukladno stečajnom planu, slijedom čega Viktor Lenac za 2008. godinu iskazuje ukupnu dobit prije oporezivanja u visini 103,8 milijuna kuna. Nakon odbitka obračunatog poreza na dobit u visini 9,4 milijuna kuna, Viktor Lenac završava 2008. godinu s neto dobiti nakon oporezivanja od 94,4 milijuna kuna.

Zadovoljstvo nam je što ovim godišnjim izvješćem i podacima o stanju Viktora Lenca možemo pokazati, svima onima koji su bili uz Viktor Lenac i bez čije pomoći stečajni postupak ne bi bio uspješno okončan, da su ispravno vjerovali u budućnost Viktora Lenca, te da je opravdana svaka njihova odluka koja je donesena s namjerom očuvanja ovog

škvera. Vjerujemo da će uspješna 112-godišnja tradicija Viktora Lenca, korištenjem akumuliranog znanja radnika, uz pomoć ulaganja vlasnika u tehnološki razvoj i nova znanja, biti dugoročno nastavljena.

Iduća 2009. godina za Viktor Lenac znači godinu dalnjih promjena, nastavkom tehnološkog, kadrovskog i organizacijskog restrukturiranja, sa ciljem povećanja učinkovitosti procesa na svim razinama. Već u 2008. godini započeti su projekti smanjenja troškova, te povećanje učinkovitosti procesa i upravljanja projektima osnovne djelatnosti. Stoga 2009. godina predstavlja novu godinu izazova u kojoj će Viktor Lenac dokazati da, usprkos nepovoljnim uvjetima u okruženju, može i mora provesti sve zacrtane promjene kako bi ostao na putu svog jačanja i razvoja, na dobrobit svojih dioničara, klijenata, radnika, dobavljača, te cijelokupne društvene zajednice.

Predsjednik Uprave

Robert Škifić, dipl.inž.

Poslovno okruženje

Stanje na tržištu u 2008. godini

Tržište brodskog prijevoza u 2008 je bilo obilježeno s dva ključna događaja:

- Dugotrajan period iznimno visokih cijena brodskog prostora, posebno brodova za rasuti teret
- Strmoglavi pad koji je započeo u travnju 2008. uzrokovani svjetskom krizom (posebno brodova za rasuti teret i prijevoz kontejnera čije su vozarine pale preko 10 puta i došle značajno ispod točke isplativosti)

Kako tržište brodskog prostora direktno utječe na klijente Brodogradilišta, tako su se i ovi događaji s pomakom od nekoliko mjeseci počeli odražavati i na Viktor Lenac. No unatoč tome, i drugi dio godine je obilježila izuzetno visoka aktivnost u svim područjima kojima se bavi Brodogradilište, a posebno u području remonta.

Remont

Obilježje tržišta remonta kroz čitavu 2008. godinu činila je značajno veća potražnja od ponude dokovskog prostora. Obzirom na dobru situaciju na tržištu, ali imajući kroz veći dio godine za remontne aktivnosti na raspolaganju samo kapacitet Doka 5, limitirajući faktori ostvarenja prihoda od remonta su bili kapaciteti: prije svega radna snaga i dokovski kapaciteti, a u nešto manjoj mjeri i raspoloživi vezovi. Stoga se Brodogradilište fokusiralo na kvalitetnije poslove i servisiranje stalnih klijenata. Ovakva situacija se počela mijenjati koncem 2008. godine, kada je došlo do slabljenja u intenzitetu narudžbi i odluka brodara uvjetovanim promjenama na tržištu. Pored toga, nakon dvije godine se osjetio i uobičajeni sezonski pad u vrijeme oko kraja jedne i početka druge godine.

Preinake

U 2008. Viktor Lenac je ušao s dvije velike preinake u tijeku: „Helix Producer I“ i „Atlantic Navigator“.

Preinaka broda „Helix Producer I“ je dovršena u rujnu 2008. i brod je predan naručitelju. Riječ je o najvećoj pojedinačnoj preinaci koja je ikad napravljena u Viktoru Lencu. Brod „Karl“ koji je služio kao trajekt za prijevoz vlakova između Njemačke i Danske je preinačen u plutajuću rafineriju s mogućnošću napuštanja naftnog polja u izuzetno kratkom vremenu.

Primopredajom tog najvećeg projekta, došlo je do oslobađanja dijela radnog kapaciteta, te su ubrzani radovi na preinaci broda „Atlantic Navigator“. Nedugo nakon toga, zbog vlastite pogrešne procjene tržišta, naručitelj preinake „Atlantic Navigator“ donio je odluku o obustavljanju projekta. Brod je trebao biti preinačen iz velikog oceanskog kočara u brod za ulov i preradu krila. Nakon završetka produljenja broda za 25 m u trenutku kad su započeti radovi na instalaciji opreme, naručitelj je obavijestio Brodogradilište o odluci o zaustavljanju projekta, iz razloga što su precijenili mogućnosti tržišta, odnosno uranili s projektom.

Mimo trendova na tržištu brodskog prometa, najveći utjecaj na tržište preinaka je imalo kretanje cijena nafte. Pad cijena u drugom dijelu godine doveo je do zaustavljanja aktivnosti na istraživanju podmorskih rezervi nafte. To je rezultiralo prestankom interesa za neke tipove brodova koji su do tada bili zanimljivi na tržištu, a na koje je Viktor Lenac ciljao (brodovi za seizmička istraživanja, razni offshore construction brodovi i drugi). Koncem 2008. godine svi projekti preinaka su zaustavljeni, a vlasnici odlučuju čekati promjene tržišnih uvjeta prije donošenja odluke o nastavku projekata.

Offshore projekti

Slična situacija kao s preinakama je i na tržištu offshore projekata. Glavni pokretač tržišta je cijena nafte i plina. Krajem godine Viktor Lenac je dobio poziv za tender za remont bušaće platforme za američkog naručitelja. Nakon predaje ponude naručitelj je, zbog uvjeta na tržištu, donio odluku o zamjeni platforme predviđene za posao u Jadranu drugom platformom. Viktor Lenac je dobio upit i za drugi tender, te započeo s pripremom ponude za sudjelovanje u natječaju.

Tržišna očekivanja za 2009. godinu

Remont

Glavni čimbenici koji će imati utjecaja na tržište remonta u 2009. su slijedeći:

- Kretanje cijena brodskog prometa
- Trajanje svjetske krize

Većina klijenata Viktora Lenca je tijekom prethodnog povoljnog razdoblja akumulirala kapital, za koji se predviđa da će im biti dovoljan još neko vrijeme (uglavnom do godinu dana) za opstanak i u uvjetima loše konjunkture. Osjetan je trend koji ukazuje da brodari žele svoje brodove staviti i na mrtvi vez, te sve češće odgađaju remonte i zaustavljaju brodove, jer im je i to kratkoročno isplativije nego raditi s njima ispod minimalnih troškova.

No, bez obzira na to, navedeno tržište remonta za Viktor Lenac je još uvijek dosta živo i nakon početnog poremećaja početkom 2009. godine, uočava se stabiliziranje broja upita i narudžbi, te je popunjenoš kapaciteta zadovoljavajuća.

Bitno je napomenuti da je tijekom posljednjih četiri godine iz Jadranskog mora uklonjeno nekoliko dokova, koji su, iako nisu uvijek svi bili direktna konkurenčija Brodogradilištu, ipak odnosili dio posla ili predstavljali oružje za pritisak na Viktor Lenac.

Obzirom na slabije financijsko stanje većine klijenata, na tržištu remonta osjeća se sve veći pritisak na cijene. Posebno se to osjetilo u periodu na prijelazu iz 2008. godine u 2009., kada su, prestrašena krizom, konkurentska brodogradilišta drastično snižavala cijene kako bi osigurali zaposlenost makar i s gubitkom. Brodari koji su do nedavno bili financijski stabilni, sve češće ulaze u probleme likvidnosti i nisu u mogućnosti na vrijeme ispunjavati svoje obveze za obavljenе poslove, zbog čega je na tržištu izražen i veći rizik naplate.

U drugom dijelu godine 2009. godine moguć je i dodatni pritisak od strane onih brodogradilišta koja posjeduju suhe dokove, a bila su se u vrijeme povoljnog tržišta, preorientirala na novogradnje. U trenu kad isporuče novogradnje i ostanu s nepotpunjenim knjigama narudžbi, očekuje se da bi se mnogi od njih mogli okrenuti remontu. Ovakva vrsta pritiska koja bi mogla utjecati na Viktor Lenac očekuje se prije svega od brodogradilišta u Crnom moru i Turskoj. Međutim, najveći broj takvih brodogradilišta nalaze se na Dalekom Istoku, pa zbog udaljenosti tih brodogradilišta, takva politika ne bi trebala značajnije utjecati na Viktor Lenac.

Najvažniji događaj u 2009. godini za Viktor Lenac će biti stavljanje u punu komercijalnu funkciju Doka 11. Riječ je o značajnom povećanju kapaciteta, obzirom na veličinu samog doka i veličinu brodova koje on može primiti. Dok 11 je u mogućnosti dokovati "Suezmax"

brodove koji su veličinom oko dva do tri puta veći od brodova koje je Viktor Lenac mogao dokovati u Doku 5. Osim što se s Dokom 11 otvara novo tržište velikih brodova, povećava se i kapacitet za remont brodova koji su do sada remontirani u Doku 5. Posebno nakon potonuća Doka 7 kapacitet Viktora Lenca bio je vrlo limitiran u odnosu na potražnju za remontnim radovima.

Nakon početka rada s Dokom 11, a obzirom na veličinu brodova koje on može prihvati, Viktor Lenac može očekivati povećani pritisak na kapacitet vezova.

Preinake

Očekivanja vezana uz tržište preinaka brodova za 2009. godinu nisu optimistična. Početkom 2009. godine pokrenuo se manji broj projekata preinaka brodova i offshore objekata, koji su uglavnom vezani ili uz pomorsku regulativu ili uz projekte gdje su vlasnici prisiljeni zamijeniti postojeće stare brodove, ili su pak vezani uz infrastrukturne projekte. Ograničavajući faktor ovakvim projektima u prvom redu predstavlja narušeno stanje na finansijskom tržištu, budući da je potencijalnim klijentima Viktora Lenca vrlo neizvjesno zatvaranje finansijske konstrukcije i sklapanje kreditnih aranžmana za financiranje takvih projekata.

Projekti preinaka čiji su razvoj ili eksploatacija vezani prije svega uz naftu ili povećanje kapaciteta postojeće tonaže potpuno su zamrli.

Offshore

Osim utjecaja navedenih za tržište preinaka, bitan utjecaj na offshore projekte na koje bi Viktor Lenac mogao računati, ima i odgađanje, odnosno usporenje projekta iskorištavanja plina na poljima u Sjevernom Jadranu. No usprkos tome, Viktor Lenac se nada ponovnom ubrzavanju tih projekata, što bi se moglo dogoditi kao posljedica krize s isporukom ruskog plina s kojom se Europa suočila početkom 2009. godine.

U međuvremenu je Viktor Lenac pristupio razmatranju tehnologije za izradu pilota – potpornih stupova za most za poluotok Pelješac, te konkuriranju na natječaju. Eventualnim uvođenjem tehnologije za izradu pilota (savijanje limova i izrada cijevnih segmenata, te spajanje cijevnih segmenata u veće cijevi) Viktor Lenac bi otvorio svoje mogućnosti za sudjelovanja u nekim drugim poslovima odobalne tehnologije ili obnovljive energije.

Ulazak Hrvatske u NATO i Europsku uniju

Viktor Lenac je u predstečajnim godinama imao potpisani Master Agreement s američkom ratnom mornaricom o remontu 6. Flote. U sklopu tog ugovora odrađeno je nekoliko manjih poslova, dok su veći poslovi zaobilazili Brodogradilište. Ulaskom Republike Hrvatske u NATO, za Viktor Lenac se otvaraju i nove mogućnosti na remontu ratnih brodova, te brodova koji su podrška ratnoj mornarici. To bi moglo biti posebno vezano za eventualno povlačenje američke vojske iz Iraka, za što se procjenjuje da bi moglo izazvati i veće potrebe za angažmanom sredstava pomorskog prijevoza.

Približavanje Republike Hrvatske Europskoj uniji pred Viktor Lenac postavlja nove uvjete poslovanja koji ujedno predstavljaju rizike, ali i nove mogućnosti, ako se na njih kvalitetno odgovori.

Ulaskom u Europsku uniju Viktor Lenac može očekivati povećanje cijene radne snage iako ne značajnije (cijena radne snage u Hrvatskoj je već sada iznad nivoa cijena radne snage u nekim zemljama Europske unije), kao i veće migracije kvalitetne radne snage u zapadno europske zemlje gdje su hrvatski radnici i tako već prisutni (Njemačka, Italija, Nizozemska). Iako ne samo uvjetovano ulaskom u Europsku uniju, doći će i do izmjene uvjeta poslovanja vezanih uz standarde očuvanja okoliša, što će u nekim segmentima zbog rasta troškova imati utjecaja na cjenovnu konkurentnost Brodogradilišta.

Bez obzira na navedeno, kvalitetnom pripremom navedeni rizici mogu se eliminirati. Podizanjem produktivnosti na europski nivo i skraćenjem rokova moći će se i povećati izlazne cijene, a time i značajno promijeniti nivo plaća, te učiniti atraktivnijim rad u Brodogradilištu.

Uvođenje novih tehnologija zbog smanjenja štetnog utjecaja na okoliš, ogledat će se prije svega u sljedećim glavnim aspektima: ukidanju pjeskarenja na otvorenom, smanjenju emisije VOC¹, smanjenju buke, smanjenju emisije CO₂, smanjenju rasapa boje i dimova od varenja. Pažnja će se posvetiti i rješavanju otpadnih tekućina od pranja brodova (slopa) i balastnih voda. To znači da Brodogradilište morati otvoriti cijeli niz projekata, za čiju se realizaciju očekuje i pomoć lokalne zajednice, ali i fondova Europske unije.

¹ eng. Volatile Organic Compound - hlapljivi organski spojevi

Poslovne aktivnosti 2008.

Prodaja

Unatoč limitiranim kapacitetima, visoka i stabilna potražnja na tržištu remonta, te nastavak radova na ugovorenim projektima preinaka i offshore djelatnosti, u Viktoru Lencu je rezultiralo poslovnim prihodima osnovnih djelatnosti koji su nadmašili prošlogodišnje za 65%.

Gotovo polovina prihoda osnovne djelatnosti ostvarena je od preinaka brodova. Prihodi od remonta brodova za čiju je realizaciju Viktor Lenac, nakon potonuća Doka 7 u lipnju 2007. godine imao na raspolaganju samo jedan dok, Dok 5 imali su učešće od 38% promatrano u odnosu na ukupne prihode osnovnih djelatnosti. Uspoređujući s prethodnom 2007. godinom, kada je bila slična situacija barem kada je riječ o remontnim kapacitetima (naime, do potonuća, Dok 7 je bio zauzet preinakom broda), prihod od remonta ostvaren u 2008. godini veći je za 21 milijun kuna ili za 23%. Prihod remonta 2008. godine također je veći (za 6 mil. kuna ili 6%) i u odnosu na 2006. godinu, kada su u funkciji, kroz čitavu godinu bili i Dok 5 i Dok 7.

Offshore djelatnost zadržava tijekom posljednjih nekoliko godina više manje stalni udio u odnosu na ukupne prihode iz djelatnosti.

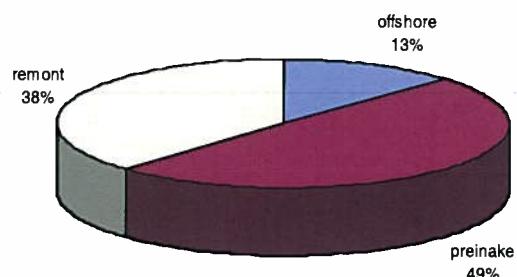
Osim većih poslova remonta, preinaka i offshore projekata, Viktor Lenac je odradio i više manjih usluga i lučkih servisa.

Remont

Tijekom 2008. godine služba marketinga i prodaje primila je 190 različitih upita za remont i manje popravke brodova. Od primljenih upita obrađeno ih je 140, a zbog limitiranog dokovskog kapaciteta, mnogi upiti bili su i odbijeni. Naglasak je tijekom godine stavljen na stalne klijente i kvalitetnije remontne poslove, tako da je unatoč ograničenom kapacitetu za remonte brodova Viktor Lenac u 2008. godini realizirao remontne poslove u vrijednosti od 115,4 milijuna kuna, ili oko 15,9 milijuna EUR-a. Osim 42 remontna posla koji su tijekom 2008. godine u cijelosti realizirani, Viktor Lenac je koncem 2008. godine započeo i 5 remontnih poslova na kojima na dan 31. prosinca radovi bili u tijeku, a za koje je obračunata vrijednost radova iznosila preko 9 milijuna kuna.

Dok 11, zbog njegovog ograničenog kapaciteta za punu komercijalnu funkciju, korišten je za dokovanja novogradnji, te remontne radove na lošinjskom Doku 6 i remont broda „Trones“. Od ukupnog broja brodova, sedam brodova nije koristilo dokovski kapacitet, već su se radovi odvijali samo na vezu. Za remont preostalih brodova korišten je Dok 5.

Prihodi osnovne djelatnosti 2008.

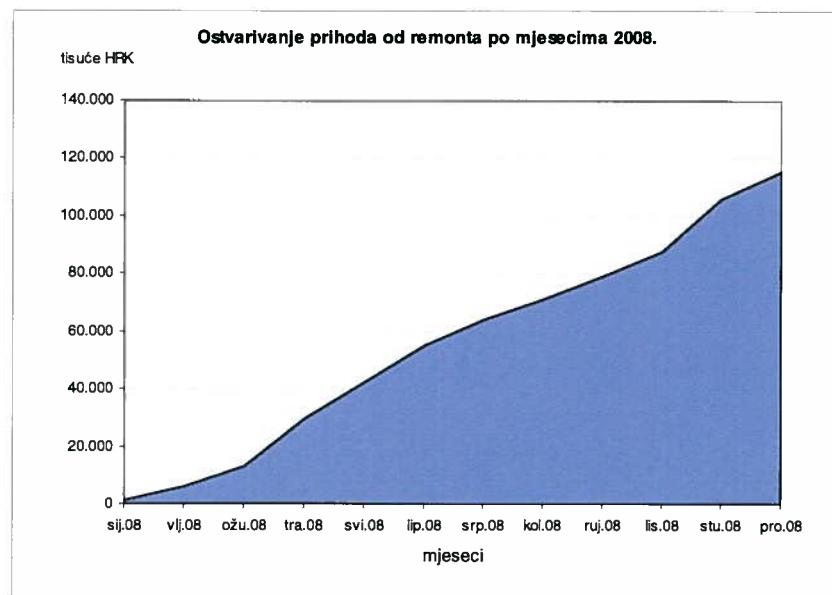
Od ukupna 42 remonta realizirana do konca 2008. godine, njih 11 je odrđeno za domaće naručitelje. Od ukupno realiziranog prihoda od remonta brodova, 16,2 milijuna kuna ili 14% odnosilo se na remonte za domaće naručitelje, a preostalih 99,1 milijun kuna ili 86% na realizaciju za strano tržište, na kojem prednjače talijanski naručitelji, jedni od najvećih stalnih klijenata Viktora Lenca.

Od poslova za domaće naručitelje treba izdvajiti remont broda „Velebit“ (0,6 mil. EUR-a) za domaćeg brodara Tankersku plovidbu d.d. Zadar.

Gledano po mjesecima 2008. godine, dinamika ostvarivanja prihoda od remonta tijekom 2008. godine bila je različita, pri čemu je početak godine uobičajeno vrijeme slabije remontne sezone.

Prosječna vrijednost remontnih radova iznosila je 0,38 milijuna EUR-a, a najznačajniji odrđeni poslovi s najvećom pojedinačnom vrijednosti radova bili su remonti brodova „Bataliony Chlopskie“ za poljskog naručitelja (2,4 mil. EUR-a), „Aurelia“ za talijanskog naručitelja (1,1 mil. EUR-a), „Cliford Castle“ (1,0 mil. EUR-a), te „Star Atlantic“ (0,7 mil. EUR-a) i „Cec Accord“ (0,7 mil. EUR-a).

Preinake

Poslovnu 2008. godinu karakterizira značajan prihod ostvaren u djelatnosti preinaka brodova. Viktor Lenac je do rujna 2008. godine dovršio ugovorom predviđeni opseg radova na preinaci broda „Helix Producer 1“ (ex „Karl“) za naručitelja Kommandor LLC, USA. S osnove tog posla u 2008. zabilježen je prihod od 91,4 milijuna kuna ili preračunato, oko 12,6 milijuna EUR-a. Ukupna vrijednost radova na preinaci, koju je Viktor Lenac započeo sredinom 2006. godine iznosila je preko 32 milijuna EUR-a.

Drugi veći posao u djelatnosti preinaka odnosi se na preinaku broda „Atlantic Navigator“ za norveškog naručitelja Aker Biomarine ASA, započet u drugoj polovini 2007. godine. U posljednjem je tromjesečju naručitelj je donio odluku o obustavljanju projekta, te su radovi nastavljeni smanjenim intenzitetom i u obujmu za dovršetak dijela poslova u

dogovoru s naručiteljem i pripremu broda za napuštanje akvatorija Brodogradilišta. Realizacija po ovom poslu u 2008. godini iznosila je 56,1 milijun kuna ili preračunato, oko 7,8 milijuna EUR-a. Konačni obračun radova, uključivo i onih na pripremi broda za napuštanje Brodogradilišta uslijedilo je u prvom tromjesečju 2009. godine. Ukupna vrijednost radova dostigla je 8,3 milijuna EUR-a, a brod se još uvijek nalazi na vezu u Viktoru Lencu.

U djelatnosti preinaka brodova Viktor Lenac je ugovorio i realizirao još jedan manji projekt, projekt spajanja dvije polovine trupa broda za talijanskog naručitelja. Posebnost ovog, iako po vrijednosti realizacije manjeg projekta (0,35 milijuna EUR-a) je u tome što je za potrebe ovog projekta prvi puta stavljen u komercijalnu funkciju Dok 11.

Offshore

Na području offshore djelatnosti, tj. izgradnje čeličnih konstrukcija vezanih uz istraživanje i eksploraciju nafte i plina iz podmorja, Viktor Lenac nastavlja gotovo neprekinuti desetogodišnji rad na projektima plinifikacije Sjevernog Jadrana za krajnjeg naručitelja INAGIP. U tom projektu započinje sudjelovati kao podugovarač talijanskog naručitelja „Rosetti Marino“ SpA na izgradnji proizvodne platforme „Ivana A“ kasnih devedesetih godina, nakon čega nastavlja partnersku suradnju na izgradnji satelitskih platformi za isto polje „Ivana“, te platformi „Marica“, „Katarina“ i platformama za polje „Ika-Ida“.

Tijekom 2008. godine offshore djelatnost označena je izgradnjom platformi „Annamaria A“, „Izabela North“, te preinakom plinske platforme „Ika B“.

Preinaka platforme „Ika B“ kojom se povećao njezin kapacitet, započeta je koncem 2007. godine, te dovršena u ožujku 2008. godine. Vrijednost projekta za Viktor Lenac iznosila je 9,3 milijuna kuna, odnosno 1,3 milijuna EUR-a.

S osnova radova na izgradnji platforme „Annamaria A“, koja bi trebala biti dovršena i isporučena sredinom tekuće godine, u 2008. godini zabilježen je prihod u visini 28,1 milijun kuna ili oko 3,9 milijuna EUR-a.

Gradnji platforme „Izabela North“ započeta je u posljednjem dijelu 2008. godine, tako da je zabilježen skromniji prihod, tek nešto veći od milijun kuna.

Proizvodnja

Proizvodna aktivnost i struktura obavljenih radova

Viktor Lenac je u protekloj godini obavljalo razne radove na 47 brodova u remontu, dovršio preinaku broda „Helix Producer I“, te dovršio radove produljenja ribarice „Atlantic Navigator“. Na području offshore radilišta odvijali su se radovi na gradnji plinske platforme „Annamaria A“, te su započeti radovi na gradnji plinske platforme „Izabela North“.

Od većih remontnih radova potrebno je istaknuti remont broda „Bataliony Chlopskie“ na kojem je izmijenjeno 245 tona čelika s pripadajućom strukturom. Pored obavljenih radova u čeliku, antikorozivnim tretmanima - pjeskarenjem i bojanjem obrađeno je 23.000 m² površine u skladištima tereta.

Remonti su obavljani na raznim vrstama brodova - najviše je bilo tankera, zatim brodova za opći teret, rasuti teret, te putničkih/RO-RO brodova, a izvršen je i remont lošinjskog Doka 6.

Radovi na preinaci broda „Helix Producer I“ odvijali su se do rujna 2008. godine. Brod koji je služio kao trajekt za prijevoz vlakova preinačen je u plutajuću rafineriju (ugradnja postrojenja predviđena je u SAD) s mogućnošću naruštanja naftnog polja u izuzetno kratkom vremenu. Radovi na preinaci uključivali su proširenje trupa broda za 10 m, djelomično je uklonjeno staro nadgrade i izgrađeno i opremljeno novo nadgrade na pramčanom dijelu za smještaj stotinjak osoba na brodu. Izgrađena je nova radna paluba koja ima mogućnost prihvata teških tereta, izmijenjen je pramac broda, te su napravljene i veće modifikacije na krmi. Na brod je ugrađeno 6 novih

porivnika, te je uklonjena stara propulzija. Pored izmjena koje su izvršene na propulziji i dizel električnom pogonu kojeg je brod imao i prije preinake, integriran je sustav dinamičkog pozicioniranja. Napravljene su modifikacije na svim pogonskim i zajedničkim brodskim sustavima, te na elektro sustavima broda. Od radova koji su se tijekom 2008. godine odvijali na preinaci tog broda, treba izdvojiti ugradnju 1500 tona čelika (od ukupnih 4000 tona od početka projekta), 250 tona čeličnih cjevovoda, te 140 kilometara električnih kabela.

Osnovni posao preinake velikog oceanskog kočara „Atlantic Navigator“, nažalost prekinute od strane naručitelja, sastojao se od produljenja broda za 25 metara, kako bi se stvorili uvjeti za ugradnju postrojenja za izlove i preradu atlantskog krila (račića) u ulje i brašno. Prekid preinake broda uslijedio je po završetku radova na njegovom produljenju, u trenutku kada su započeti radovi na instalaciji opreme. Radovi na produljenju broda sastojali su se od izgradnje i ugradnje sekcijske paralelnog srednjaka

težine 700 tona, s ugradnjom svih pripadajućih cjevovoda, te ugradnje izvlačivo-uvlačivog azimut propulzora na pramac broda.

Kod gradnje platformi, kao što su „Annamaria A“ i „Izabela North“, uglavnom je riječ o izgradnji čeličnih podkonstrukcija, te izgradnja i opremanje procesnih modula. Tijekom 2008. za ove projekte najviše su se koristili brodograđevni i cjevarski kapaciteti.

Tijekom 2008. godine proizvodni kapaciteti korišteni su i za potrebe održavanja Doka 5 i uređenja Doka 11 za potrebe njegovog stavljanje u komercijalnu funkciju. Na Doku 11 izvršena je djelomična obnova čelika, dovršen je remont i preinaka dokovskih dizalica, te su obavljeni radovi za dovođenje u funkciju sustava za upravljanje dokom, te drugi radovi vezani za ishodovanje uporabne dozvole od strane Hrvatskog registra brodova.

Uzimajući u razmatranje samo remontne poslove, svaka od glavnih grupa radova (radovi u čeliku, radovi antikorozivne zaštite, mehaničarsko-motoristički radovi, te cjevarski;bravarski radovi) imaju prosječnu zastupljenost od 20-28% u ukupnim remontnim poslovima, bez većih ili značajnijih oscilacija.

Stoga ukupna struktura poslova u Viktoru Lencu najviše ovisi o učešću pojedinih većih projekata preinaka i offshore djelatnosti u ukupnoj proizvodnoj aktivnosti, što onda utječe na veću ili manju potrebu za određenom vrstom rada, odnosno brodograđevnog zanata.

U ukupnoj strukturi proizvodnih aktivnosti održenoj tijekom 2008. godine najzastupljeniji su bili brodograđevni, zavarivački i bravarski radovi (radovi u čeliku) s učešćem od 35%, zatim radovi antikorozivne zaštite, te elektro i elektroničarski radovi s učešćem od po 15%, a slijede ih cjevarski radovi s učešćem od 10%. U strukturi proizvodnje s izraženim učešćem radova u čeliku zbog preinaka i offshore projekata, mehaničarski i motoristički radovi čine svega 7% ukupnih radova. Preostali radovi odnose se na transportne, skelarske i stolarske radove, te razne specijalističke servise i druge radove.

Zauzetost dokova i vezova

Nakon potonuća Doka 7 u lipnju 2007. godine, dokovski kapaciteti kojima je Viktor Lenac raspolagao u 2008. godini, limitirani su samo na Dok 5. Tijekom 2008. godine na Doku 5 obavljena su 33 dokovanja, slijedom čega Dok 5 bilježi zauzetost od 360 dana ili gotovo 100% vremena.

Posljedično, i glavni vezovi operativne obale koju Viktor Lenac koristi za remont brodova bili su zauzete gotovo 99% vremena. Međutim, ovdje treba napomenuti da je visokom postotku zauzetosti vezova pridonio i brod „Galeb“ koji se još od 2001. godine nalazi u Viktoru Lencu na „mrtvom vezu“.

U travnju 2008. godine stekli su se uvjeti za stavljanje Doka 11 u ograničenu komercijalnu uporabu. Naime, za punu komercijalnu upotrebu Doka 11 potreban je dovršetak remonta i preinake dokovskih dizalica i nabava opreme za rad na većim udokovanim brodovima. Stoga je od travnja 2008. godine Dok 11 korišten za poslove kojima nemogućnost uporabe dokovskih dizalica nije predstavljalo ograničenje.

Dok 11 prvi puta je korišten za spajanje dvije polovice broda za talijanskog naručitelja. Viktor Lenac je posao uspješno i kvalitetno odradio, nakon čega je Dok 11 korišten za radove produljenja broda „Atlantic Navigator“, a potom i za dokovanja novogradnji za potrebe domaćih brodogradilišta. U Doku 11 udokovano je ukupno 7 objekata, koji su rezultirali zauzećem doka u ukupnom trajanju od 233 dana. Gotovo polovicu tog vremena ili 117 dana, Dok 11 je korišten za potrebe preinake broda „Atlantic Navigator“.

Radni kapacitet i troškovi rada u proizvodnji

Godišnji kapacitet proizvodnje Viktora Lenca mjeri se u broju utrošenih proizvodnih sati na radnim nalozima osnovne djelatnosti, ali i na poslovima održavanja, te investicijskim aktivnostima koje Viktor Lenac izvodi u vlastitoj režiji. U svim proizvodnim aktivnostima, osim vlastitih proizvodnih radnika, sudjeluju i radnici podugovarača, koji se angažiraju i čiji broj varira u ovisnosti od zaposlenosti kapaciteta.

Broj angažiranih radnika podugovarača bio je veći u prvom dijelu godine dok nije dovršena preinaka broda „Helix Producer I“, nakon čega opada i do konca godine zadržava stabilnu razinu obzirom na stalnu i stabilnu zaposlenost u djelatnosti remonta. Prosječan broj angažiranih radnika podugovarača kretao se stoga u prvom dijelu godine oko 650, a od rujna 2008. godine taj broj pada na oko 500 prosječno angažiranih radnika podugovarača.

Na svim radnim nalozima osnovne, pomoćne i investicijske djelatnosti tijekom 2008. godine utrošeno je 1,9 milijuna proizvodnih sati. U toj brojci direktni proizvodni radnici Viktora Lenca, njih u projektu 260, učestvovali su sa 446 tisuća sati ili 23% sati. Radnici podugovarača, radeći po ugovorima prema kojima se njihov angažman ugovara „po satu“ utrošili su 461 tisuću sati, a preostalih milijun sati (izvedeno iz troška rada) utrošili su

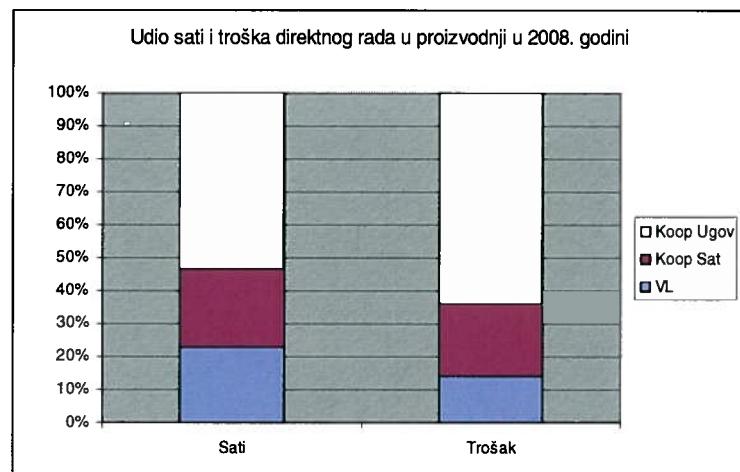

radnici podugovarača radeći osnovom ugovora prema kojima se poslovi ugavaraju po sistemu „ključ u ruke“.

Promatrano u novcu, ukupan trošak direktnog rada ugrađenog na radne naloge osnovne, pomoćne i investicijske djelatnosti iznosi je u 2008. godini 117,5 milijuna kuna. Od toga se na direktnе plaće radnika Viktora Lenca odnosi svega 14,2% ili 16,7 milijuna kuna. Iznos ne uključuje naknade plaće za vrijeme neradnih dana ili zastoja u proizvodnji, kao ni trošak plaća vezanih uz rad na održavanju, obrazovanje ili druge svrhe.

Na radnim nalozima planiranog i tekućeg održavanja proizvodne i druge opreme u Brodogradilištu, radnici Viktora Lenca utrošili su 66 tisuća sati, a radnici podugovarača 19 tisuća sati.

Tehnološki razvoj i ulaganja

Brodoremont je djelatnost koja ima značajke pojedinačne proizvodnje. Karakterizira ga primjena tradicionalnih tehnologija i sporiji tempo tehnološkog razvoja. Najznačajnije promjene u tehnologiji rada odnose se na područje antikorozivne zaštite, gdje se pri čišćenju limova sve više koristi tehnologija visokotlačnog čišćenja vodom umjesto dosad zastupljenje tehnologije pjeskarenja. Primjena novih tehnologija u antikorozivnoj zaštiti vezana je i uz zahtjeve očuvanja okoliša obzirom da je ekološki prihvatljivija.

fazu, te obnovu proizvodnih alata su prekinuta, pa tako i ulaganje u Dok 11 koji još nije bio funkciji.

Okončanjem stečajnog postupka u travnju 2008. godine, Viktor Lenac se financijski i vlasnički restrukturira te stječe uvjete za ulaganje u tehnološku obnovu i značajniji opseg održavanja postojećih kapaciteta.

Radi povećanja konkurentnosti Viktora Lenca i mogućnosti za obuhvat većeg segmenta tržišta, a i zbog gubitka Doka 7, nakon čega je Viktoru Lencu ostao samo Dok 5 za remont brodova, naglasak je stavljen na dovršetak uređenja i stavljanje u komercijalnu funkciju Doka 11. Zbog njegove neupotrebe i neodržavanja u proteklim godinama, izvršen je veliki opseg radova na obnovi dokovske konstrukcije i pripadajućim sigurnosnim, elektro-energetskim i drugim sistemima. Sva ulaganja bila su potrebna i zbog dobivanja potrebnih dozvola za sigurni rad.

U posljednjem tromjesečju započet je generalni remont i preinaka dokovskih dizalica, kao i zamjena neodgovarajućih staza dizalica.

Za rad s udokovanim brodovima u Doku 11, od značaja je i oprema za horizontalno/vertikalni transport, te se stoga koncem 2008. godine krenulo u nabavku hidrauličnih podiznih platformi (tzv. cherry pickera) i škarastih podiznih platformi za

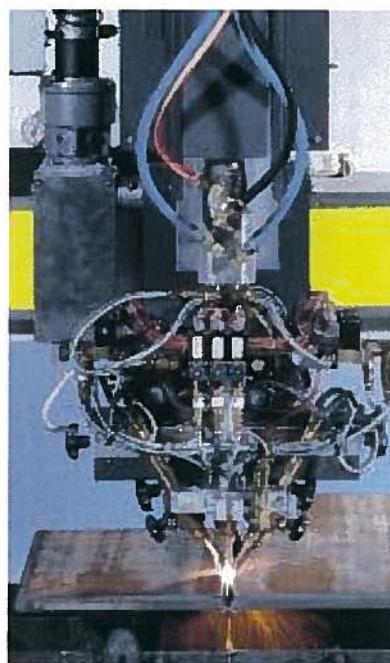
radove na oplati broda, te nabavku viličara i vozila (tzv. bob-catova) za skupljanje, odvoz i manipulaciju grita.

Radi većih dimenzija brodova predviđenih za dokovanje u Doku 11, nabavljeni su i dodatna količina skele, dijelom konvencionalnog tipa, a dijelom su nabavljene i brzomontirajuće skele.

U cilju smanjenja troškova pretvaranja napona električne energije sa 380 na 440 V, kojeg zahtijevaju klijenti Viktora Lenca za opskrbu njihovih brodova, Viktor Lenac uložio je u nabavu dva frekventna pretvarača (za Dok 11 i Dok 5), čime je prestalo skuplje i ekološki neprihvatljivo pretvaranje napona električne energije diesel agregatima.

Kako bi se povećala produktivnost u obradi čelika, ugovorena je nabava novog plinskog pantografa za rezanje čelika i rekonstrukcija postojećeg stroja za rezanje plazmom. Pored toga, izvršen je generalni remont preše i valjaka za hladno oblikovanje lima. Novi pantograf je isporučen i montiran u prvom tromjesečju 2009. godine, nakon čega je na remont i rekonstrukciju upućen postojeći stroj za rezanje. Takvim ulaganjima Viktor Lenac povećava kapacitet rezanja za 50%, te stvara uvjete za kontinuirani rad u tri smjene za predobradu čelika.

U protekloj godini proizvodni pogoni opremljeni su novim kamionima za potrebe raznih manipulacija unutar brodogradilišta. Nabavljena je i ugrađena nova cestovna vaga, te razna druga proizvodna oprema i alati.

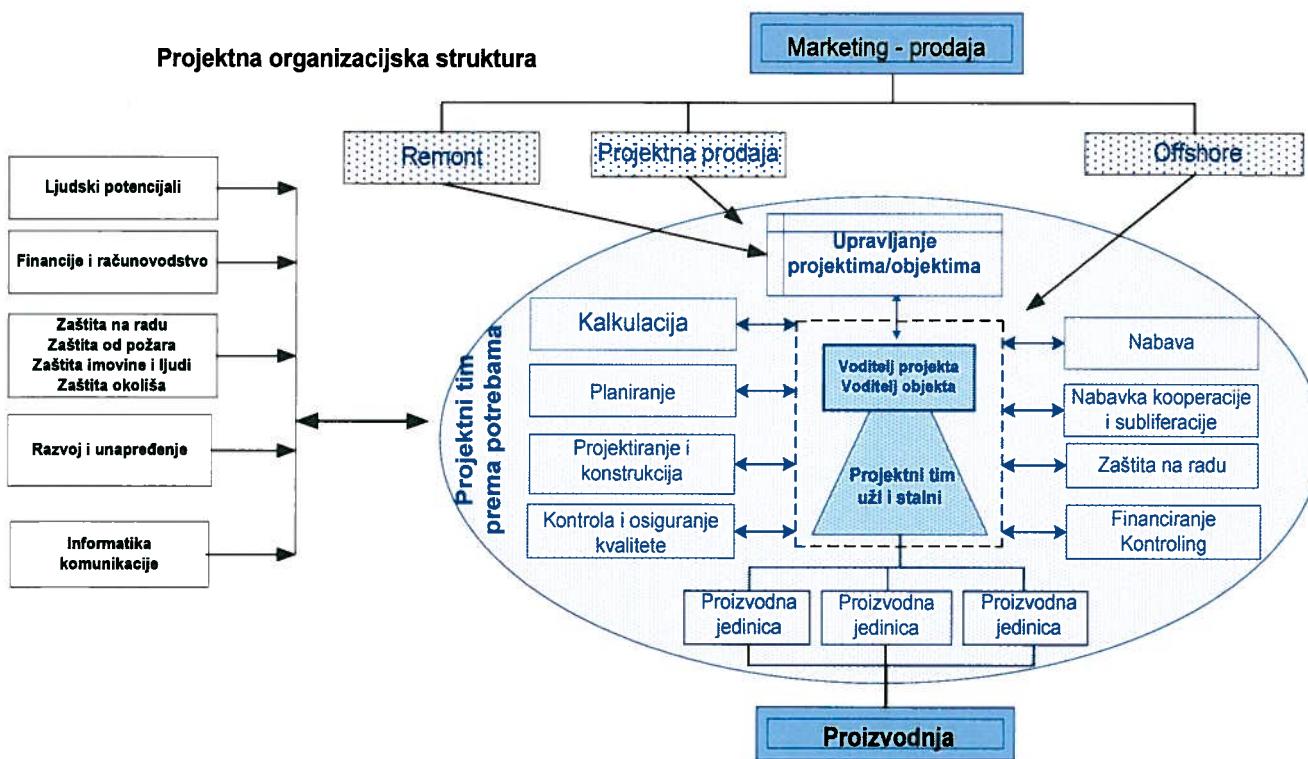

Razvoj organizacije

Restrukturiranje organizacije

Tijekom 2008. godine Viktor Lenac započinje intenzivniji proces organizacijskog restrukturiranja. Smanjenje broja radnika od početka stečajnog postupka i daljnja fluktuacija tijekom stečaja, negativno su se odrazili dotada postavljenu organizacijsku strukturu, narušavajući strukturu uloga, odgovornosti i ovlasti.

Stoga se odmah po završetku stečaja krenulo u redefiniranje organizacije i reinženjeringu poslovnih procesa. Funkcionalna organizacijska struktura je zadržana ali uz bitne izmjene: naglasak je stavljen na prodajnu i proizvodnu funkciju kao centralne dijelove organizacije, dok su ostale logističke funkcije odvojene u samostalne jedinice. Promjena u organizaciji i reinženjeringu poslovnih procesa imaju za cilj unapređenje upravljanja pojedinim funkcijama, učinkovitiji sustav planiranja i kontrole troškova, ubrzanje procesa komunikacije i odlučivanja, te jasno definiranje uloga, ovlasti i odgovornosti.

Istovremeno, projektno orientirana djelatnost Viktora Lenca, koju karakterizira pojedinačna proizvodnja, naglašava potrebu boljeg upravljanja projektima i uspostavljanja modernije matrične organizacijske strukture. Unatoč kompleksnosti ovakve strukture i pojačane mogućnosti konflikata zbog dualne odgovornosti i sukoba interesa linijskog i projektno-proizvodnog menadžmenta, prednosti koje Viktor Lenac vidi u ovakvoj organizaciji su veća fleksibilnost i bolja prilagodba potrebama tržišta, poboljšana koordinacija i komunikacija, te veća motiviranost zaposlenih.

Definiranjem funkcionalno-projektne organizacijske strukture stvoreni su preduvjeti za daljnji razvoj sustava planiranja i kontrole utrošaka resursa, a slijedom toga i razvoj motivacije i praćenje doprinosa pojedinaca i grupe radnika bilo ukupnom učinku Viktora Lenca, bilo učinku pojedinog projekta.

Matrična organizacija uz adekvatni informacijski sustav stvara platformu za razvoj kontrolinga i internog benchmarkinga, raščlanjujući rezultat Viktora Lenca na pojedine organizacijske dijelove prateći funkcionalnu organizaciju. S druge strane, prateći projektну organizaciju, na pojedine aktivnosti unutar djelatnosti Viktora Lenca, unutar njih na pojedine projekte, i još niže na pojedine dijelove projekata.

Razvoj informacijskog sustava

U diverzificiranoj proizvodnoj aktivnosti, projekti remonta, preinaka i offshore djelatnosti traže visoki stupanj fleksibilnosti i stručnosti, obzirom da se svi proizvodni i tehnološki problemi, kao i nabava materijala i usluga moraju rješavati u kratkom vremenu i pod velikim pritiscima. Istovremeno, veća konkurentna sposobnost i zahtjevi za skraćenjem rokova zahtijevaju povećanje učinkovitosti, pravovremeno i preciznije planiranje i racionalno korištenje svih resursa.

Stoga u razvoju organizacije poslovanja značajan dio razvojne strategije Viktora Lenca čini modernizacija i reorganizacija informacijskog sustava, koju je Viktor Lenac započeo još u 2008. godini. U tom smislu zacrtan je vrlo ambiciozni plan stvaranja računalne i programske podrške za planiranje i upravljanje poslovnim procesima, uspostavu nadzora nad troškovima poslovanja i dobivanje ažurnih i kvalitetnih informacija za donošenje poslovnih odluka.

Novi upravljački informacijski sustav ima za cilj povezivanje procesa, te kontroling projekata, aktivnosti i pojedinih organizacijskih dijelova. Osim upravljanja projektima, sustav će osigurati ažurne informacije i za stimulativno nagrađivanje i postavljanje sustava plaća prema rezultatima rada, omogućiti smanjenje administrativnog osoblja.

Tijekom 2008. godine nadograđeni su sustavi upravljanja ljudskim potencijalima, sustav obračuna plaća, te finansijskog poslovanja instaliranjem dodatnih modula za detaljniji obuhvat troškova i kontroling funkciju. Na području upravljanja procesima i projektima, u tijeku je unapređenje sustava izrade ponude i prodajno/proizvodne kalkulacije, kao osnove za učinkovitije planiranje resursa i stalnu komunikaciju na relaciji prodaja-plan-proizvodnja.

Koncem 2008. godine započeta je intenzivnija nabava informatičke opreme, kao i novih verzija raznih programskih proizvoda, kao što su MS Office, Autocad programi i slično.

Osim nastavka na razvoju i integraciji novog upravljačkog informacijskog sustava, posebno u segmentu planiranja i praćenja proizvodnje, u 2009. godini naglasak će biti stavljen na unapređenju sustava sigurnosti i zaštite imovine i radnika i to uvođenjem novog sustava upravljanja radnim vremenom, povezanim s kontrolom ulaza i kretanja fizičkih osoba i vozila u krugu Brodogradilišta, te uvođenjem sustava video nadzora.

Pred završetkom je i izrada nove modernije i funkcionalnije WEB stranice Viktora Lenca, koja će omogućiti direktno uspostavljanje veza, izmjenu informacija i određenog broja dokumenata sa klijentima, dobavljačima, javnim ustanovama i potencijalnim zaposlenicima.

Upravljanje kvalitetom

Sustav upravljanja kvalitetom prvi puta je certificiran u srpnju 1997. godine, sukladno međunarodnom standardu ISO 9002. Zbog povećanja učešća preinaka i offshore projekata u proizvodnom programu Viktora Lenca, tadašnji je sustav bio proširen na segment razvoja novih proizvoda, te je Viktor Lenac u 2001. godini dobio i certifikat ISO 9001. Iako primjenjujući sustav upravljanja kvalitetom i tijekom stečajnog postupka, aktivnosti na njegovom dalnjem razvoju i prilagodbi novim normama su bile obustavljene, te su certifikati izgubljeni.

U sklopu restrukturiranja Viktora Lenca, tijekom 2008. godine započelo se i s pripremama za recertifikaciju Sustava upravljanja kvalitetom prema standardu ISO 9001/2008, kao i za recertifikaciju Sustava upravljanja zaštitom okoliša prema standardu ISO 14000. Sukladno planu aktivnosti na projektu certifikacije Sustava, u tijeku je opisivanje i revizija poslovnih procesa i njihovo usklađivanje s novom organizacijom Viktora Lenca, te priprema obnovljene dokumentacije Sustava.

U 2009. godini nastavak rada na pripremi certifikacije Sustava upravljanja kvalitetom uključivat će kontinuiranu obuku radnika Viktor Lenca i radnika podugovarača, a sama certifikacija planira se u drugoj polovini 2009. godine.

Sigurnost, zaštita na radu i zaštita od požara

Viktor Lenac je u cilju postignuća što boljih poslovnih rezultata u cjelokupni sustav upravljanja uključio i upravljanje zdravljem i sigurnosti na radu.

Kako bi upravljanje rizicima bilo što uspješnije, tijekom 2008. godine izrađena je revizija dokumenta *Procjena opasnosti* i uspostavljen sustav zaštite na radu u kojem brigu da se opasnosti i štetnosti drže pod kontrolom vodi zasebna služba zaštite na radu, radnici ovlaštenici za provedbu mjera zaštite na radu, povjerenici radnika za zaštitu na radu i sami radnici.

Preventivno djelovanje u sustavu sigurnosti provodi se slijedećim aktivnostima:

- kontinuiranim dnevnim nadzorom nad provođenjem mjera zaštite na radu u procesu rada
- osposobljavanjem radnika za rad na siguran način
- provjerom radne sposobnosti radnika na poslovima s posebnim uvjetima rada
- planiranim periodičnim ispitivanjem strojeva i uređaja s povećanim opasnostima
- osiguranjem osobnih zaštitnih sredstava i nadzorom nad njihovim korištenjem
- osiguranjem sigurnih uvjeta rada na stalnim i privremenim mjestima rada

Viktor Lenac vodi brigu o zdravlju svih svojih radnika, pa je stoga i zaključio ugovor s renomiranim medicinskom ustanovom o obavljanju preventivnih sistematskih pregleda i drugih medicinskih usluga za sve svoje radnike.

Tijekom 2008. godine evidentirano je 26 ozljeda na radu, odnosno 4,52 % ozlijedjenih radnika u odnosu na prosječan broj zaposlenih, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja smanjenje za 1,48 postotnih poena. Ovaj pokazatelj ukazuje da je razina sigurnosti radnika Viktora Lenca na zadovoljavajućem nivou, posebno imajući u vidu da

prosjek u brodograđevnoj industriji u Republici Hrvatskoj iznosi 9%. Indeks frekvencije ozljeđivanja² od 21,48 također je u odnosu na prethodnu godinu manji za 8,75 kada je taj indeks iznosio 30,23.

Trend smanjenja broja ozljeda na radu rezultat je stalnog napora u edukaciji, motiviranju i poticanju radnika za rad na siguran način i korištenje zaštitnih sredstava, i to najviše neposrednim kontaktima na mjestu rada, upućujući radnike u činjenicu da je briga za sigurnost sastavni dio rada i radnih obveza.

Sustavu zaštite od požara u Viktoru Lencu se pridaje velika važnost, posebno u dijelu koji se odnosi na preventivni pregled mjesta rada u svrhu izdavanja dozvola za rad s otvorenim plamenom, osposobljavanju novoprimaljenih radnika za provođenje preventivnih mera zaštite od požara, te izradi planova evakuacije za pojedine objekte. Također se redovito provode pregledi, održavanje i obnavljanje vatrogasne opreme, a periodički se provode sukladno planu i vatrogasne vježbe.

U 2008. godini evidentiran je jedan manji požar koji je ugašen intervencijom vlastite vatrogasne postrojbe. U požaru je teže ozlijeden jedan radnik podugovarača, a materijalne štete nije bilo.

Zaštita okoliša

Upravljanje zaštitom okoliša Viktor Lenac temelji na održivom razvoju preuzetom iz dobre svjetske prakse, koji uvažava tehnološka dostignuća, pravila struke i pozitivnu zakonsku regulativu. Sustav upravljanja okolišem služi i kao polazište za daljnji razvoj organizacije, sa svrhom osiguranja kvalitetnog suživota s lokalnom zajednicom.

U suradnji sa stručnom i ovlaštenom ustanovom *Nastavnim zavodom za javno zdravstvo Primorsko - goranske županije* Viktor Lenac je uspostavio trajni program praćenja utjecaja proizvodnih aktivnosti okoliš. Kontinuirano praćenje stanja vode, mora, buke i zraka predstavlja osnovu za provođenje korektivnih radnji unutar tehnološkog procesa.

Prisutnost onečišćujućih tvari u otpadnim vodama koje se ispuštaju u sustav javne odvodnje analiziraju se četiri puta godišnje. Analize pokazuju da koncentracije propisanih parametara udovoljavaju uvjetima za ispuštanje u takav sustav odvodnje.

U 2008. godini saniran je cjelokupni sustav odvodnje otpadnih voda iz Viktora Lenca, te je u potpunosti otklonjen potencijalni štetni utjecaj otpadnih voda na okoliš.

² Indeks frekvencije ili učestalosti ozljeda na radu mjeri se brojem ozljeda na 1 milijun radnih sati

Ispitivanje mora obuhvaća ispitivanje kakvoće morske vode, sedimenta i ispitivanje životnih zajednica. Za referentnu točku ispitivanja u uzorak se uzima uvala Svežanj, koja je uvrstena u kategoriju zaštite kao spomenik prirode. Usporedba uzorka ispitivanja s uzorkom referentne točke, ukazuje da djelatnost Viktora Lenca nema značajniji utjecaj na kakvoću morske vode u uvali Martinšćica. Svi ispitivani parametri prisutni su u vrlo niskim koncentracijama, s iznimkom ispitivanja sedimenta u akvatoriju Brodogradilišta, koje ukazuje na povišene koncentracije teških metala i policikličkih aromatskih ugljikovodika u odnosu na referentnu točku.

Ispitivanje utjecaja Viktora Lenca na kakvoću zraka provodi se na dvije ispitne stanice u obližnjim naseljima Vrh Martinšćice i Žurkovo. Viktor Lenac je koncem 2007. nabavio visokosofisticiranu opremu za takva ispitivanja, te je uz ostale parametre, započeo i s ispitivanjem dnevnih uzorka lebdećih čestica manjih od $10 \mu\text{m}$ (PM_{10})³ i prisutnosti teških metala u njima. Prema rezultatima ispitivanja zrak udovoljava uvjetima propisanim za zrak I kategorije.

Emisiju onečišćujućih tvari u zrak Viktor Lenac mjeri i iz stacionarnih izvora - dimnjaka kotlovnice, a mjereni propisani parametri ne prelaze granične vrijednosti. Radi daljnog smanjivanja emisija u zrak, imajući u vidu puno strože kriterije ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju, ali i u cilju poboljšanja energetske učinkovitosti, Viktor Lenac je naručio izradu *Energetske studije* kao osnove za planiranje budućeg razvoja i dalnjih ulaganja u proizvodnu i infrastrukturnu opremu, sukladnu europskim standardima za emisije.

Brodogradilište već duži niz godina za tehnološke svrhe koristi vodu iz vodotoka Javor. Za daljnje smanjenje korištenja pitke vode u tehnološke svrhe, u 2008. godini dobivena je dozvola kojom je Viktoru Lencu omogućeno povećanje opsega korištenja vode iz vodotoka Javor za 36% u odnosu na dosadašnje razdoblje.

U suradnji s Općinom Kostrena, Viktor Lenac započinje provoditi mjerjenje buke. U 2008. godini izvršena je nabava kompleta mjerne opreme. Na temelju pokazatelja buke ovisno o vremenskoj promjenjivosti, Viktor Lenac će odrediti mjere kojima će smanjiti štetan utjecaj buke na okoliš.

Sa ciljem održavanja i unapređenja kvalitete života lokalnog stanovništva, Viktor Lenac je i finansijski podržao izradu epidemiološke studije, kojom će se, na temelju višegodišnjih ispitivanja, ocijeniti utjecaj onečišćenja zraka na zdravlje stanovništva Općine Kostrena.

Tijekom čitave godine provodi se edukacija radnika vezana uz smanjivanje količine, te pravilnog razvrstavanja i zbrinjavanja otpada. Također, Viktor Lenac nastavlja suradnju s osnovnim i srednjim školama, vezanu uz edukaciju mladih o primjeni metoda zaštite okoliša u djelatnosti brodogradilišta.

³ PM_{10} (Particulate Matter) - međunarodna oznaka za čestice manje od 10 mikrometra

Ljudski resursi

Broj i struktura radnika

U procesu restrukturiranja Viktora Lenca, značajno mjesto zauzima i restrukturiranje kadrova.

Poteškoće koje su dovele Viktor Lenac u stečajni postupak koncem 2003. godine, te nastavak rada Društva u stečaju, uvelike su narušili kadrovsku strukturu. Zapošljavanje kvalitetnih potrebnih kadrova i mlađih stručnjaka bilo je onemogućeno zbog niske razine primanja radnika i ugovora o radu na određeno vrijeme tijekom stečaja.

Zaključenjem stečajnog postupka sklopljeni su novi ugovori o radu s 563 radnika, od čega je sklopljeno 463 ugovora o radu na neodređeno vrijeme, 24 ugovora o radu uz probni rad, te 76 ugovora o radu na određeno vrijeme.

Do konca 2008. godine broj radnika povećan je za svega 20, tako da na dan 31. prosinca 2008. godine Viktor Lenac broji 583 radnika.

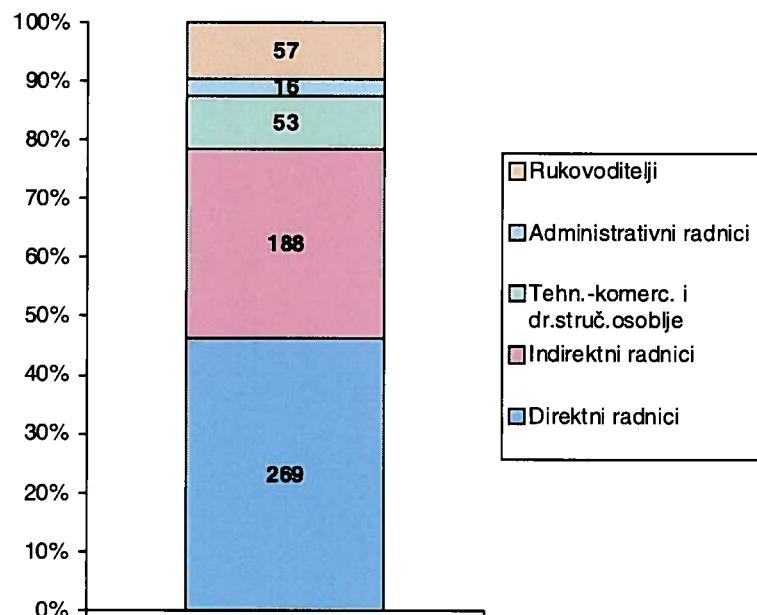
Promatrano prema vrsti posla kojeg radnici obavljaju, od ukupnog broja radnika svega je 46,1% ili 269 direktnih proizvodnih radnika. Unatoč planu zapošljavanja direktnih radnika, do konca 2008. godine nije značajno povećan broj direktnih radnika obzirom na još uvjek nisku razinu njihovih primanja, te općenito nedostatak raspoložive kvalificirane radne snage u okruženju. Osim toga, u tijeku je redefiniranje plana zapošljavanja obzirom na reinženjeringu procesa i planove budućeg razvoja Društva.

Koncem 2008. godine Viktor Lenac broji 188 indirektnih radnika što predstavlja 32,2% ukupnog broja radnika, koji su vezani uz proizvodnu režiju, kojoj pripadaju radnici sigurnosti i zaštite okoliša, održavanja, kontrole, poslovođe u proizvodnji i drugi radnici proizvodne režije.

Preostali broj radnika čine radnici na tehničko-komercijalnim i drugim visokostručnim poslovima (53 radnika ili 9,1%), administrativni službenici (16 radnika ili 2,7%), te operativni rukovoditelji projekata i organizacijskih jedinica svih razina (57 radnika ili 9,2%).

Ovisno društvo Viktor Servisi d.o.o., na dan 31.12.2008. godine zapošljava ukupno 15 radnika, od kojih je 13 radnika servisera.

Struktura radnika 31.12.2008.

Viktor Lenac ima zadovoljavajuću kvalifikacijsku i profesionalnu strukturu kadrova. Vrlo mali broj radnika je bez kvalifikacije ili dodatnog oposobljavanja, a to su uglavnom radnici na poslovima čišćenja.

Broj radnika prema stupnju stručne spreme je slijedeći:

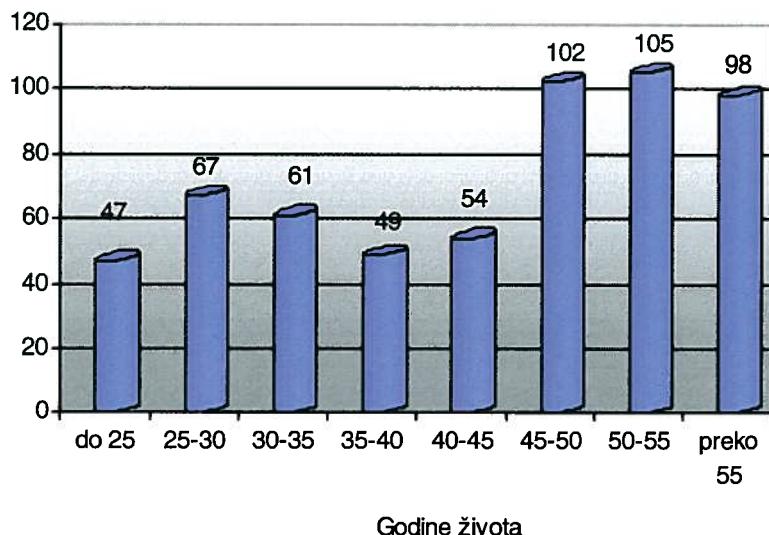
	MBA	VSS	VŠ	VKV	SSS	KV	PKV	NKV	UKUPNO
Broj muškaraca	1	44	65	39	132	142	24	91	538
Broj žena	0	14	5	0	14	2	0	10	45
Ukupno	1	58	70	39	146	144	24	101	583

Promatrano u relativnim brojevima, 22% ukupnog broja radnika su radnici s višim ili visokim obrazovanjem, dok je 17% radnika bez kvalifikacija ili polukvalificiranih.

Dobna struktura radnika Viktora Lenca, s prosječnom starosnom dobi radnika od 43 godine, nije povoljna obzirom na djelatnost koju Viktor Lenac obavlja. Od ukupnog broja zaposlenih, više od 200 radnika u dobi je iznad 50 godina života. Visoka dobna struktura u Viktoru Lencu također je posljedica stečaja, budući je veliki broj mlađih radnika napustio Viktor Lenac zbog neizvjesnosti i lošeg statusa kojeg je on imao u stečaju.

Stoga je nužno planirati pomlađivanje kadrova ne samo zapošljavanjem mlađih radnika, nego i njihovim obrazovanjem, obzirom da je oko 37% radnika visoke stručne spreme u dobi iznad 50 godina života.

Broj radnika po godinama života 31.12.2008.

Struktura ostvarenih sati i plaće

U 2008. godini radnici Viktora Lenca ostvarili su ukupno 1,19 milijuna sati u redovnom radnom vremenu. Prema načinu na koji su sati korišteni tijekom godine, efektivno je održano 79% radnog vremena ili 0,95 mil. sati. Preostalih 21% redovnog fonda sati odnosilo se na sate godišnjih odmora (9%), bolovanja (5%), te sate državnih praznika, plaćenog dopusta i ostale neradne sate (7%).

Viktor Lenac je prije otvaranja stečaja uveo preraspodjelu radnog vremena, što je omogućavalo fleksibilnije korištenje radnog vremena i bolji odgovor na oscilacije u stupnju zaposlenosti. Zbog karaktera ugovora o radu tijekom stečaja i drugih problema koje je stečaj nosio, sustav preraspodjele radnog vremena nije bio održiv. Stoga se svi sati održeni izvan redovnog radnog vremena tretiraju kao prekovremen rad. Za 2008. godinu Viktor Lenac je radnicima platilo ukupno 176 tisuća sati.

Za plaće i ostala materijalna prava radnika za 2008. godinu, Viktor Lenac je isplatio ukupno 60,8 milijuna kuna. Pri tom se 56,1 milijun kuna odnosi na plaće, a 4,7 milijuna kuna na ostala materijalna prava radnika (naknade za prijevoz, otpremnine za mirovinu, prigodne neoporezive naknade i pomoći, jubilarne nagrade i slično).

Od ukupnog troška za plaće, 33,6 milijuna kuna isplaćeno je za neto plaće radnika, 18,3 milijuna kuna odnosi se na obvezne doprinose vezane uz plaće radnika, dok se iznos od 4,2 milijuna kuna odnosi na porezne obvezne iz plaća.

Prosječna mjesecna neto plaća u 2008. godini, nakon odbitka propisanih doprinosa i poreza, iznosila je 4.692 kune, sukladno metodologiji izračuna Državnog zavoda za statistiku. Iskazana prosječna neto plaća Viktora Lenca je, u usporedbi s prosječnom neto plaćom u Republici Hrvatskoj manja za 9,4%, odnosno za 13,7% u odnosu na prosječnu neto plaću grane djelatnosti kojoj pripada i Viktor Lenac.

Zaključenjem Kolektivnog ugovora i njegovom primjenom od početka prosinca 2008. godine, plaće u Viktoru Lencu povećane su za oko 9%, čime je i razlika između plaća Viktora Lenca i prosječnih plaća u Republici Hrvatskoj smanjena. Tako je u odnosu na ukupni republički prosjek, neto plaća radnika Viktora Lenca manja za oko 5%, dok je u odnosu na granski prosjek manja za oko 10%.

Obrazovanje radnika

I danas u Viktoru Lencu postoji visoka svijest da su educirani kadrovi najvažniji resurs, te da njihova obrazovna kvaliteta uvelike utječe na konkurenčku prednost na tržištu.

Obrazovanjem i osposobljavanjem radnika teži se povećanju njihovih sposobnosti i specifičnih vještina potrebnih za pojedine poslove i radna mjesta. Za postizanje veće fleksibilnosti u radu cilj je osposobiti radnike za izvršavanje više srodnih radnih operacija i zadataka. Pri tome je od izuzetne važnosti program usavršavanja putem mentorstva, prenošenjem znanja starijih i iskusnijih radnika na one mlađe.

U 2008. godini intenziviraju se programi obrazovanja radnika, sukladno planu obrazovanja koji se sačinjen na osnovu potreba pojedinih radnih mesta.

S ciljem bolje učinkovitosti obavljanja poslova, raznim obrazovnim programima obuhvaćaju se sve strukture radnika - od rukovoditelja do proizvodnih radnika, pri čemu su u 2008. godini, interno ili u suradnji sa stručnim i obrazovnim institucijama, realizirani ili započeti sljedeći programi:

- učenje engleskog jezika (osnovni i napredni tečajevi)
- temeljne i napredne računalne vještine
- komunikacijske vještine
- vještine nabave

- specifične vještine za pojedina radna mjesta
- razne specijalizacije i usavršavanja
- programi temeljnog obrazovanja za brodograđevna zanimanja

Stipendiranje učenika i studenata

Budući je Viktoru Lencu, pored kvalificiranih proizvodnih radnika prvenstveno deficitarnih zanimanja, potreban i određeni broj visokostručnih kadrova brodograđevne struke, Viktor Lenac je odlučio školovati odnosno stipendirati određeni broj učenika i studenata. Javnim natječajem odobreno je 5 stipendija učenicima i 8 stipendija studentima koji se školuju za brodograđevnu struku tehničara odnosno inženjera.

Socijalni dijalog

U 2008. godini dijalog socijalnih partnera u Viktoru Lencu odvijao se tradicionalno u atmosferi uvažavanja i povjerenja. Socijalni dijalog se u Viktoru Lencu odvija na relaciji Uprave i dviju sindikalnih organizacija koje djeluju u Viktoru Lencu, te na relaciji Uprave i Radničkog vijeća.

Izbori za Radničko vijeće održani su neposredno nakon okončanja stečajnog postupka, te je po njegovom formiraju započeta suradnja s Upravom oko savjetovanja i suodlučivanja po svim pitanjima koja propisuje Zakon, kao i za sva druga pitanja koja se tiču položaja radnika Viktora Lenca.

Socijalni dijalog s Radničkim vijećem vodi se na njihovim redovitim mjesecnim sastancima, uz redovitu dostavu podataka značajnih za radnike Viktora Lenca i informiranje o stanju i perspektivama poslovanja Viktora Lenca.

Predsjednik Radničkog vijeća gosp. Damir Bačinović, imenovan je u Nadzorni odbor Društva kao predstavnik radnika.

Sadržaj dijaloga između Uprave i sindikalnih organizacija koje djeluju u Viktoru Lencu u načelu su kolektivni pregovori. Pregovori za sklapanje novog Kolektivnog ugovora započeli su u lipnju 2008. godine, na jesen 2008. godine su intenzivirani, te je u prosincu 2008. godine, na zadovoljstvo pregovaračkih strana i svih radnika Viktora Lenca zaključen Kolektivni ugovor. Kolektivnim ugovorom regulirana su sva prava radnika po pitanju radnog vremena, odmora, najniže plaće i svih elemenata plaće, kao i pitanje drugih materijalnih prava radnika, sigurnosti i zaštite na radu i drugo.

Financije

Ključni finansijski pokazatelji

Konsolidirani finansijski pokazatelji:

	u tisućama HRK			u tisućama EUR ⁴		
	2008	2007	Index	2008	2007	Index
Ukupan prihod	422.471	221.570	190,7	58.488	30.203	193,7
Ukupni rashodi	318.839	227.284	115,8	44.141	37.525	117,6
Poslovni prihodi	417.501	220.642	189,2	57.800	30.077	192,2
Poslovni prihodi (bez otpisa obveza iz stečaja)	340.457	220.642	154,3	47.134	30.077	156,7
Poslovni rashodi	314.821	272.487	115,5	43.585	37.144	117,3
Poslovni rashodi (bez gubitaka po usklađenju dugotrajne imovine iz stečaja)	314.821	247.832	127,0	43.585	33.783	129,0
Dobit / gubitak iz poslovanja	102.680	(51.845)	-	14.215	(7.067)	-
Dobit / gubitak iz poslovanja (bez utjecaja otpisa obveza i usklađenja dugotrajne imovine iz stečaja)	25.636	(27.190)	-	3.549	(3.706)	-
Dobit / gubitak prije oporezivanja	103.632	(53.714)	-	14.347	(7.322)	-
Dobit / gubitak iz poslovanja (bez utjecaja otpisa obveza i usklađenja dugotrajne imovine iz stečaja)	26.588	(29.059)	-	3.681	(4.023)	-
Neto gubitak / dobit	94.224	(53.812)	-	13.045	(7.335)	-
Ukupna imovina	267.841	1.103.051	24,3	36.568	150.584	24,3
Kapital i rezerve	172.624	0	-	23.568	0	-

U konsolidaciju računa dobiti i gubitka i finansijskog rezultata uključeno je ovisno društvo Viktor Servisi d.o.o. Rijeka, koje je u 100% vlasništvu Brodogradilišta Viktor Lenac d.d. Ovisno društvo je tijekom 2008. godine obavljalo svoju redovnu poslovnu aktivnost prodajom specijaliziranih servisnih usluga u brodogradnji.

⁴ Svi kunski iznosi, osim iznosa imovine, kapitala i rezervi, preračunati su u EUR prema prosječnom srednjem tečaju Hrvatske narodne banke za 2008. godinu (7,22 HRK), odnosno 2007. godinu (7,34 HRK). Iznos imovine, kapitala i rezervi preračunati su u EUR prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan 31.12.2008. godine (7,32 HRK), odnosno 31.12.2007. godine (7,33 HRK).

U 2008. godini Viktor Lenac i Viktor Servisi ostvarili su, nakon eliminiranja međusobnih transakcija, ukupan prihod u iznosu od 422,5 milijuna kuna, te ukupne rashode u iznosu od 318,8 milijuna kuna.

Uspoređujući nekonsolidirana i konsolidirana financijska izvješća, utjecaj ovisnog društva u rezultatu Grupe je zanemariv. Naime, u ukupnim prihodima i rashodima Grupe ostvarenim u 2008. godini, prihodi i rashodi matičnog društva čine preko 99% prihoda odnosno rashoda Grupe. Isto tako, u odnosu na ukupnu imovinu Grupe, imovina matičnog društva čini 99% imovine Grupe.

Stoga se u nastavku ovog Izvješća, naglasak stavlja na financijske rezultate, te stanje imovine, kapitala i obveza matičnog društva.

Nekonsolidirani financijski pokazatelji:

	u tisućama HRK			u tisućama EUR		
	2008	2007	Index	2008	2007	Index
Ukupan prihod	420.951	218.957	192,3	58.278	29.847	195,3
Ukupni rashodi	317.161	273.084	116,1	43.909	37.225	118,0
Poslovni prihodi	416.076	218.046	190,8	57.603	29.723	193,8
Poslovni prihodi (bez otpisa obveza iz stečaja)	339.032	218.046	155,5	46.937	29.723	157,9
Poslovni rashodi	313.227	270.353	115,9	43.364	36.853	117,7
Poslovni rashodi (bez gubitka po usklađenju dugotrajne imovine iz stečaja)	313.227	245.698	127,5	43.364	33.492	129,5
Dobit / gubitak iz poslovanja	102.849	(52.307)	-	14.239	(7.130)	-
Dobit / gubitak iz poslovanja (bez utjecaja otpisa obveza i usklađenja dugotrajne imovine iz stečaja)	25.805	(27.652)	-	3.573	(3.769)	-
Dobit / gubitak prije oporezivanja	103.790	(54.127)	-	14.369	(7.378)	-
Dobit / gubitak prije oporezivanja (bez utjecaja otpisa obveza i usklađenja dugotrajne imovine iz stečaja)	26.746	(29.472)	-	3.703	(4.017)	-
Neto gubitak / dobit	94.382	(54.127)	-	13.067	(7.378)	-
Ukupna imovina	265.374	1.102.741	24,1	36.232	150.542	24,1
Kapital i rezerve	170.037	0	-	23.215	0	-

Financijski rezultati poslovanja

Ostvareni prihodi i rashodi

Viktor Lenac je u 2008. godini ostvario ukupan prihod u iznosu od 420,9 milijuna kuna, uz poslovne rashode od 317,1 milijun kuna, čime je iskazao ukupnu dobit prije oporezivanja u visini 103,8 milijuna kuna.

U ukupnim prihodima uključeni su i prihodi od otpisa obveza u visini 77 milijuna kuna, koji se odnose na otpis 90% priznatih tražbina vjerovnika drugog višeg isplatnog reda u stečajnom postupku, koji nisu prihvatali namirenje pretvaranjem tražbina u dionice, već isplatom u novcu.

Umanjenjem ukupnih prihoda za navedeni otpis obveza, ukupni prihodi koje je Viktor Lenac ostvario redovnim poslovanjem iznose 343,9 milijuna kuna.

Poslovni prihodi u 2008. godini ostvareni su u iznosu od 416,1 milijun kuna, odnosno umanjeni za spomenuti otpis obveza iznose 339,0 milijuna kuna. Tako iskazani poslovni prihodi omogućuju realnu usporedbu s poslovnim prihodima ostvarenim u 2007. godini kada su iznosili 218,0 milijuna kuna.

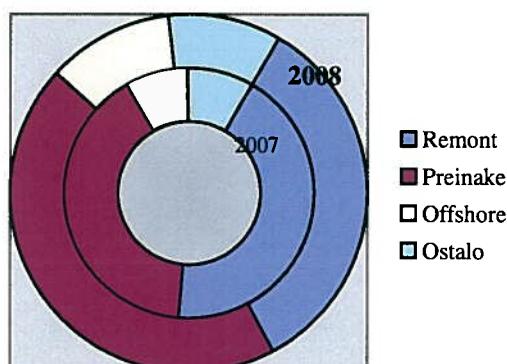
Na porast poslovnih prihoda za 121,0 milijun kuna ili 55,5% u odnosu na prethodnu godinu najveći utjecaj imali su:

- ◆ prihodi iz djelatnosti preinaka brodova ("Helix Producer I" i "Atlantic Navigator"), koji su u odnosu na prethodnu godinu veći za 62,3 milijuna kuna ili za 71%
- ◆ prihodi iz remonta brodova koji su veći za 21,6 milijuna kuna ili za 23% u odnosu na one iz godine prije
- ◆ projekti preinake ("Ika B") i gradnje platformi ("Annamaria A" i "Izabela North") rezultirali su prihodima iz offshore djelatnosti koji su u 2008. godini za 21,2 milijuna kuna ili više nego dvostruko veći od prihoda iz offshore djelatnosti ostvarenim u 2007. godini.

Preostalo povećanje poslovnih prihoda u odnosu na prethodnu godinu rezultat je većih prihoda od pružanja raznih usluga, prihoda od državnih potpora, prihoda od prodaje materijala i otpada i drugih prihoda.

Poslovni rashodi ostvareni tijekom 2008. godine iznose 313,2 milijuna kuna, a u usporedbi s poslovnim rashodima ostvarenim u 2007. godini⁵, veći su za 67,5 milijuna kuna ili za 27,5%.

Struktura poslovnih prihoda 2008 i 2007

⁵ Radi realne usporedbe visine i kretanja poslovnih rashoda, za 2007. godinu poslovni rashodi su umanjeni za rashode s osnova usklađenja dugotrajne imovine, obzirom da to usklađenje nije bilo posljedica redovnog poslovanja, već korekcije stečajne imovine temeljem odluke nadležnog suda.

Najveći rast rashoda poslovanja bilježi se kod troškova podugovarača i ostalih vanjskih usluga angažiranih u proizvodnom procesu. Troškovi podugovarača veći su u odnosu na 2007. godinu za 37,9 milijuna kuna. Viktor Lenac koristi usluge podugovarača kao dodatnu radnu snagu u nedostatku vlastitih proizvodnih radnika. Angažiranje podugovarača, obzirom da se radi o skupljoj radnoj snazi od vlastitih radnika, ima opravdanje u razdobljima većih oscilacija u proizvodnji, jer ne predstavlja fiksni trošak, već se dodatna radna snaga angažira u razdobljima kada vlastiti kapaciteti nisu dovoljni.

Troškovi materijala korištenog u proizvodnji, te drugog režijskog materijala i energenata veći su u odnosu na prethodnu godinu za 23,4%.

Troškovi plaća radnika također veći su u odnosu na 2007. godinu za 20,4% ili 9,5 milijuna kuna, što je rezultat povećanja broja radnika do konca 2008. godine, porasta plaća radnicima u prosincu 2008. godine po zaključenju Kolektivnog ugovora, kao i isplate tzv. "trinaeste plaće" koncem 2008. godine.

Viktor Lenac je u 2008. godini obračunao i iskazao amortizaciju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine u ukupnom iznosu od 22,0 milijuna kuna, koji je iznos u odnosu na godinu prije, za dva i pol puta veći. Povećani trošak amortizacije u 2008. godini rezultat je stavljanja u upotrebu plovног objekta Dok 11, koji je pojedinačno gledano, najvrjednija imovina Viktora Lenca. Također, imajući u vidu starost plovних objekata i potrebu za dalnjim ulaganjima, posebno nakon potonуćа Doka 7 u lipnju 2007. godine, Viktor Lenac je u 2008. godini iskoristio zakonsku mogućnost ubrzane amortizacije za plovne objekte Dok 5 i Dok 11.

Poslovni rashodi sadrže rezervacije za rizike i troškove u ukupnom iznosu od 9,4 milijuna kuna, od čega se na rezervacije temeljem izdanih garancija naručiteljima za garantne radove u jamstvenom roku odnosi 8,2 milijuna kuna, a na rezervacije za sudske sporove 1,2 milijuna kuna.

Razlika ostvarenih poslovnih prihoda i poslovnih rashoda u 2008. godini rezultirala je dobiti iz poslovanja u visini 102,8 milijuna kuna, odnosno umanjeno za iznos otpisa obveza prema stečajnim vjerovnicima, dobit iz poslovanja nastala redovnim poslovnim aktivnostima iznosi 25,8 milijuna kuna.

Ukupna dobit razdoblja veća je za 1,0 milijun kuna, ostvaren pozitivnim saldom finansijskih prihoda i rashoda. Finansijski rashodi sadržani su od negativnih tečajnih razlika u visini 2,7 milijuna kuna i rashoda kamata u visini 1,2 milijuna kuna koje se pretežito odnose na kamate po kreditu primljenom od Tankerske plovidbe d.d. Zadar.

Na strani finansijskih prihoda, ostvarene su pozitivne tečajne razlike u visini 2,0 milijuna kuna, te prihodi od kamata na oričena novčana sredstva u visini od 2,9 milijuna kuna.

Nakon uračunavanja finansijskih prihoda i rashoda, ukupan dobitak prije oporezivanja iznosi 103,8 milijuna kuna.

Novi Zakon o porezu na dobit, koji se počeo primjenjivati od 01. siječnja 2005. godine utjecao je na porezni status Viktora Lenca. Naime, prema odredbama ranije važećeg Zakona o porezu na dobit, Viktor Lenac je kao stečajni dužnik, trebao biti porezni obveznik za čitavo razdoblje stečaja, te je posljednju prijavu poreza na dobit podnio danom otvaranja

stečajnog postupka. Novim Zakonom o porezu na dobit, Viktor Lenac je kao stečajni dužnik bio u obvezi od 01.01.2005. podnosići godišnje prijave poreza na dobit, čime mu je prekinut kontinuitet u oporezivanju, te je izgubio pravo na prijenos poreznog gubitka kumuliranog do dana otvaranja stečajnog postupka.

Porezni gubitak, kumuliran sukladno odredbama novog Zakona, od 01. siječnja 2005. godine do 31.12.2007. godine iznosio je 57,7 milijuna kuna, što je bilo nedovoljno za pokriće osnovice za oporezivanje, ostvarene u 2008. godini. Na visinu osnovice za oporezivanje, u najznačajnijoj mjeri utjecao je otpis obveza vjerovnicima sukladno Stečajnom planu u visini 77 milijuna kuna, koji predstavlja porezno oporeziv prihod.

Slijedom toga, Viktor Lenac je obračunao i iskazao obvezu poreza na dobit za 2008. godinu u iznosu od 9,4 milijuna kuna, tako da neto dobit nakon oporezivanja iznosi 94,4 milijuna kuna.

Zbog utjecaja otpisa obveza na ukupni rezultat i ukupne prihode Viktora Lenca u promatranoj godini, pokazatelji profitabilnosti i rentabilnosti kapitala iskrivljeni su i mogu se pogrešno protumačiti kada bi se računali obzirom na ukupne poslovne rezultate.

Kada bi se uzela u razmatranje neto dobit nakon oporezivanja umanjena za dobit od otpisa obveza, podaci su također nerealni, obzirom na činjenicu da Viktor Lenac ne bi imao obvezu poreza na dobit da nije bilo otpisa obveza sukladno Stečajnom planu.

U tom slučaju, neto dobit iznosila bi 26,7 milijuna kuna (dabit prije oporezivanja umanjena za iznos otpisa obveza), što bi u odnosu na ukupne prihode ostvarene redovnim poslovanjem predstavljalo stopu dobiti od 7,8%.

Stanje imovine i obveza

Imovina Viktora Lenca na dan 31.12.2008. godine iznosi 265,3 milijuna kuna, od čega se 119,7 milijuna kuna odnosi na dugotrajnu imovinu, a kratkotrajna imovina iznosi 145,6 milijuna kuna. Od ukupnog stanja dugotrajne imovine, 99% odnosi se na dugotrajnu materijalnu imovinu, u kojoj su najznačajniji plovni objekti, Dok 11 i Dok 5.

U strukturi kratkotrajne imovine, 55,7 milijuna kuna ili 38% čine kratkotrajna potraživanja, 51,2 milijuna kuna ili 35% čine depoziti i oročenja kod poslovnih banaka, dijelom vezana kao kolaterali izdanim garancijama u korist naručitelja, a novac na računima iznosi 14,8 milijuna kuna ili 10% ukupne kratkotrajne imovine. Preostali dio odnosi se na zalihe sirovine i materijala, te proizvodnje u tijeku, koje u ukupnom iznosu od 24,0 milijuna kuna čine 16% kratkotrajne imovine.

Ukupne obveze Viktora Lenca na dan 31.12.2008. godine iznose 95,3 milijuna kuna, od čega se na dugoročne obveze i rezerviranja odnosi svega 26,8 milijuna kuna, a kratkoročne obveze iznose 68,5 milijuna kuna.

Sve kratkoročne obveze pokrivene su u cijelosti kratkotrajnom imovinom, a koeficijent likvidnosti veći je od 2.

Stalna sredstva, tj. ukupna dugotrajna imovina u cijelosti su pokrivena kapitalom.

Temeljni kapital Viktora Lenca iznosi 124,1 milijun kuna i upisan je u registar Trgovačkog sud u Rijeci rješenjem Tt-08/927-2 od 09. travnja 2008. godine kada je i doneseno rješenje o zaključenju stečajnog postupka.

Naime, zaključenjem stečajnog postupka na temelju usvojenog Stečajnog plana donesena je Odluka o pokriću gubitaka pojednostavljenim smanjenjem temeljnog kapitala, te pokriću iz premija za emitirane dionice i svih rezervi kapitala. Istodobno donesena je odluka o povećanju temeljnog kapitala ulaganjem tražbina onih stečajnih vjerovnika koji su prihvatali takav način namirenja svojih tražbina. Ukupno uložene tražbine iznosile su 933.900.468 kuna, od čega je 809.822.338 kuna raspoređeno u kapitalne rezerve za pokriće prenesenih gubitaka, a iznos od 124.078.130 kuna čini novi temeljni kapital Viktora Lenca.

Viktor Lenac time, po zaključenju stečajnog postupka, nastavlja poslovati kao zdrav privredni subjekt, sa restrukturiranim bilancem i oslobođen od najvećeg dijela nepodmirenih obveza koje nije mogao podmiriti i zbog čega je nad njim u prosincu 2003. godine i otvoren stečajni postupak.

Iz ostvarene neto dobiti za 2008. godinu, pokrit će se preostali nepokriveni iznos prenesenog gubitka, slijedom čega ukupni kapital na dan 31.12.2008. godine iznosi 170 milijuna kuna, odnosno za 45,9 milijuna kuna veći je od temeljnog kapitala.

Zbog otpisa obveza prema stečajnim vjerovnicima, koji je utjecao na finansijski rezultat za 2008. godinu, te koji slijedom toga utječe i na promjene u kapitalu, izračun pokazatelja rentabilnosti kapitala treba uzeti s rezervom.

Uz isključenje utjecaja otpisa obveza, a slijedom toga i obveze poreza na dobit, rentabilnost imovine (povrat na imovinu), kao odnos neto dobiti (korigirana na 26,7 milijuna kuna) i ukupne imovine, za 2008. godinu iznosi 10%.

Kada bi se dobit korigirana na opisani način, stavila u odnos s kapitalom u visini temeljnog kapitala, stopa rentabilnosti kapitala iznosila bi 21,5%.

Detaljniji podaci o finansijskom aspektu poslovanja Viktora Lenca dato je u finansijskim izvješćima i pratećim bilješkama, a o poslovanju Grupe u konsolidiranim finansijskim izvješćima i pratećim bilješkama, kojima su priložena mišljenja nezavisnog revizora "IRIS NOVA" d.o.o., Rijeka.

Glavni rizici i nesigurnosti kojima je društvo izloženo

Na poslovanje Viktora Lenca, obzirom na njegovu djelatnost i izvoznu orientaciju, ponajprije utječu kretanja na svjetskom pomorskom tržištu. Kada je riječ o internoj efikasnosti i troškovima proizvodnje, veći utjecaj na daljnji rad Viktora Lenca predstavlja ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju. Slijedom toga, Viktor Lenac će najviše biti suočen s rizikom tržišta i konkurencije, te s njima povezanim cjenovnim rizikom, dok je izloženost financijskim rizicima manja i manjeg značaja.

Rizik tržišta i konkurencije

Značajke tržišta remonta i preinaka brodova jest da ono slijedi cikličke promjene tržišta brodskog prostora, odnosno visina vozarina. Obzirom na povećanje obujma svjetske flote, a samim time i flote koja plovi područjem u dohvatu Brodogradilišta, te smanjenjem broja dokova u Mediteranu, dugoročno se očekuje dovoljan broj brodova na remontu. Kratkoročno, pad vozarina i kriza na tržištu brodskog prostora, koja prati nepovoljna globalna događanja, donosi povećani pritisak na komercijalne uvjete. Pitanje rizika tržišta i konkurencije za pojedine glavne aktivnosti Viktora Lenca, s utjecajem na promjenu cijena njegovih usluga na tržištu, više je obrađeno u poglavlju *Tržišna očekivanja za 2009. godinu*.

Cjenovni rizik

Republika Hrvatska je u procesu pripremnih radnji za ulazak u Europsku uniju. Usklađivanja domaćeg zakonodavstva s zakonodavstvom Europske unije već je rezultiralo zaoštravanjem propisa vezanih uz ekologiju, zaštitu na radu, zaštitu od požara, sustav sigurnosti Viktora Lenca, koji uz propise vezane uz carinu i poreznu politiku izazivaju povećanje broja režijskih radnih mjesa kao i režijskih troškova vezanih uz ispunjenje uvjeta traženih navedenim propisima.

S dalnjim tijekom procesa usklađivanja zakonodavstva za očekivati je samo daljnje povećanje navedenih troškova što će neminovno dovesti do potrebe za povećanjem prodajnih cijena Viktora Lenca, odnosno traženja unutarnjih resursa kako se ne bi smanjila konkurentnost na tržištu.

Utjecaji globalnog karaktera, poput stavnog porasta cijene nafte na svjetskom tržištu u posljednjih nekoliko godina također su utjecali na Viktor Lenac kroz povećanje troškova energenata, i posljedično, troškova materijala koji se ugrađuju na objekte. Ovi utjecaji nemaju toliko izražen utjecaj na konkurentnost Viktora Lenca iz razloga što djeluju relativno ravnomjerno i na konkureniju.

Za ublažavanje posljedica porasta cijena energenata Viktor Lenac započinje s ulaganjima u sustav integralnog nadzora upravljanja utrošcima svih energenata - vodom, tehnološkom vodom, električnom energijom i tehničkim plinovima.

Rizici vezani uz promjenu cijene sirovina i materijala koji se upotrebljavaju u proizvodnji, kao što je primjerice promjena cijena čelika, karakterističnog za brodogradnju, za Viktor

Lenac nemaju značajniji utjecaj. Ugovaranje poslova kao i sam proizvodni proces, posebno u djelatnosti remonta je kraćih ciklusa, tako da Viktor Lenac nije suočen s rizikom unaprijed fiksno ugovorenih izlaznih cijena. Pored toga, treba napomenuti da trošak materijala u prihodu u pravilu ima učešće manje od 20%.

Kadrovska rizika i rizik cijene radne snage

Ulaskom u Europsku uniju može se očekivati povećanje cijene radne snage, mada je ona u Hrvatskoj već sada iznad nekih zemalja Europske unije. Ono što se također može očekivati su veće migracije kvalitetne radne snage u zapadno europske zemlje gdje su naši radnici i tako već prisutni (Njemačka, Italija, Nizozemska), a slijedom toga pritisak na povećanje cijene radne snage kako bi se kvalitetniji radnici pridobili i zadržali.

Nedostatak kvalificirane radne snage prisutan je u brodograđevnoj industriji već duže vrijeme. U posljednjih nekoliko godina općenito vlada manje zanimanje učenika i studenata za školovanje za brodograđevna zanimanja. Da bi izbjegao rizike migracije radne snage, te ublažio posljedice fluktuacije i osigurao kvalificiranu radnu snagu, Viktor Lenac je već započeo provoditi razne mjere s namjerom njihovog intenziviranja u narednom periodu, kao što su stipendije učenika i studenata brodograđevnih zanimanja, doškolovanje, prekvalifikacije i razna interna osposobljavanja. U takvim uvjetima neminovno je i povećanje cijene rada, što se nastoji kompenzirati uvođenjem novih tehnologija u funkciji racionalizacije proizvodnje, te učinkovitijeg sustava upravljanja proizvodnjom uz stimulativno nagrađivanje prema postignutim učincima.

Valutni rizik

Najveći dio svojih prihoda Viktor Lenac uglavnom ostvaruje na inozemnom tržištu. Taj prihod je denominiran uglavnom u EUR (manje u USD), slijedom čega su i naplate uglavnom u EUR (manje u USD). Prihod od prodaje usluga na domaćem tržištu je denominiran u hrvatskim kunama s valutnom klauzulom vezanom uz EUR.

Približno je svega oko 10% troškova denominirano u EUR. Valutnom riziku izložena su i devizna oročenja koja Viktor Lenac može imati, ako su ta oročenja data namjenski i na duži rok, na primjer kao kolaterali izdanim bankarskim garancijama u korist naručitelja.

Oscilacije i pad tečaja EUR prema nacionalnoj valuti tijekom 2008. godine rezultiralo je, uglavnom zbog denominacije potraživanja od kupaca, negativnim tečajnim razlikama u visini od 2,7 milijuna kuna, dok su istovremeno pozitivne tečajne razlike iznosile 2,0 milijuna kuna.

Kretanje u tečajevima između EUR i HRK i USD i HRK imaju dakle utjecaj na rezultat poslovanja, međutim, zbog relativno brzog obrtaja potraživanja od kupaca i proizvodnje u tijeku, valutni rizik nije materijalno značajan, pa Viktor Lenac ne provodi aktivnu zaštitu izloženosti riziku poslovanja u stranim valutama.

Kreditni rizik

Financijska imovina koja potencijalno može dovesti Viktor Lenac u kreditni rizik uključuje potraživanja od kupaca, te vrijednost radova na izgradnji offshore projekata i preinakama brodova. Međutim, obzirom na relativno brzi obrtaj potraživanja od kupaca i disperziju potraživanja na veći broj kupaca, koncentracija kreditnog rizika nije materijalno značajna. Potraživanja od kupaca na dan 31.12.2008. ukupno iznose 42 milijuna kuna, od kojih je tijekom prvog tromjesečja tekuće godine naplaćeno 80%.

Ipak, pad vozarina i kriza na pomorskom tržištu, koja je utjecala na slabije financijsko stanje klijenata Viktora Lenca, utječe na veći rizik naplate.

Da bi izbjegao rizik nenaplate potraživanja, posebno kada je riječ o novim i manje poznatim klijentima, Viktor Lenac provjerava njihov bonitet ili nastoji sklopiti uvjete ugovora prema kojima su klijenti dužni podmiriti ukupne vrijednosti izvršenih radova prije primopredaje posla. U slučaju problema s naplatom Viktor Lenac ima sukladno pomorskom pravu, pravo zadržavanja broda u akvatoriju ili zaustavljanja broda tijekom njegove plovidbe.

Kamatni rizik

Viktor Lenac trenutno nema niti značajne imovine, niti značajnih obveza koje donose kamatu, slijedom čega ne provodi aktivnu zaštitu od izloženosti riziku kamatnih stopa.

Dio slobodnih novčanih sredstava oročava se na kraće rokove, kako bi se postigla veća fleksibilnost u odnosu na promjene kamatnih stopa.

Rizik likvidnosti i tijeka gotovine

Obveze prema dobavljačima, radnicima i državi Viktor Lenac podmiruje uredno i uglavnom u roku, a sve takve obveze koje su iskazane u bilanci koncem 2008. godine podmirene su u prva tri mjeseca tekuće godine. Kratkotrajna imovina u cijelosti pokriva kratkoročne obveze. Koeficijent tekuće likvidnosti veći je od 2, pri čemu na dan 31. prosinca 2008. godine novčana sredstva na računima čine 10%, oročenja kod banaka 35%, te kratkotrajna potraživanja dalnjih 35% ukupne kratkotrajne imovine. Likvidnosti Viktora Lenca pridonijelo je i ranije unovčenje imovine stičajne bilance, koja nije bila potrebna za redovno poslovanje Društva.

Veća ulaganja u imovinu Viktora Lenca financirat će se dokapitalizacijom i/ili drugim dugoročnim izvorima, tako da neće značajno opteretiti obrtni kapital.

Rizici po sudskim sporovima

Viktor Lenac kao tuženik odnosno ovršenik nema materijalno značajnih sporova.

Sporovi u kojima je uključen kao tužena strana odnose se uglavnom na sporove radi utvrđivanja nepriznatih tražbina stečajnim vjerovnicima iz stečajnog postupka, za što je Viktor Lenac izvršio rezervaciju u svojim knjigama sukladno stečajnom planu i utvrđenom načinu namirenja stečajnih vjerovnika, slijedom čega ishod tih sporova neće imati materijalne negativne posljedice na imovinu Viktora Lenca.

Viktor Lenac kao tuženik vodi i nekoliko sporova u kojima tužitelji zahtijevaju naknadu štete radi ozljeda na radu ili profesionalnog oboljenja. Osim jednog spora čija je vrijednost predmeta spora 500 tisuća kuna, svi ostali sporovi nisu materijalno značajni. Viktor Lenac je u poslovnim knjigama izvršio rezervaciju troškove po tim sporovima, tako da oni, bez obzira na ishod, neće imati značajne posljedice na imovinu Viktora Lenca.

Važniji poslovni događaji po proteku poslovne 2008. godine

Najvažniji događaj za Viktor Lenac koji se dogodio do sastavljanja ovog izvješća je uspješno uklanjanje podrtine potonulog Doka 7. Za vadenje potonulog doka, nakon neuspjelog pokušaja vađenja u 2008. godini, angažirana je nizozemska kompanija Multraship Salvage B.V.

Dok 7, ukupne težine oko 7.000 tona, a koji je bio smješten neposredno uz operativni Dok 5, uklonjen je rezanjem pod morem i izvlačenjem u sekcijama.

Troškovi vađenja doka u cijelosti su pokriveni osiguranjem, a procjenjuje se da će prodajom otpadnog željeza Viktor Lenac ostvariti prihod od 3,5 - 4,0 milijuna kuna.

Završetkom rizične operacije uklanjanja potonulog doka, stečeni su preduvjeti za eventualnu kupovinu novog doka i njegov smještaj na dosadašnjoj poziciji Doka 7. Naime, zbog nesigurnosti u dinamiku vađenja doka, uvjetovanu tehnološkim i vremenskim uvjetima, Viktor Lenac nije mogao ozbiljnije pristupiti akviziciji drugog doka. Konačna odluka o kupovini drugog doka kojim bi se zamijenio Dok 7, donijet će se nakon kvalitetne prosudbe trenutnog stanja na tržištu remonta brodova.

Na Trgovačkom sudu u Rijeci zakazano je ročište za prodaju broda "Galeb", koji se na "mrvom vezu" u Viktoru Lencu nalazi još od 2001. godine. Prodajom broda vez korišten za privez "Galeba" moći će se koristiti u komercijalne svrhe.

Vlasnička struktura

Postojeći temeljni kapital Društva formiran je okončanjem stečaja, sukladno pravomoćno usvojenom stečajnom planu, prema kojemu su novu vlasničku strukturu činili oni stečajni vjerovnici koji su se izjavama suglasili sa namirenjem svojih tražbina pretvaranjem, odnosno njihovim unosom u kapital Društva.

Ukupan temeljni kapital Viktora Lenca u visini 124.078.130 kuna podijeljen je na 12.407.813 redovnih dionica na ime, oznake VLEN-R-B, koje su upisane u depozitoriju Središnjeg klirinško depozitarnog društva.

Sve dionice uvrštene su u rujnu 2008. godine u kotaciju javnih dioničkih društava Zagrebačke burze. Međutim, do sastavljanja ovog Izvješća, na uređenom tržištu Burze dionicama Viktora Lenca nije se trgovalo.

Na dan sastavljanja ovog Izvješća, na najvećih 10 dioničara Viktora Lenca odnosi se 92,67% udjela u temeljnomy kapitalu, i to kako slijedi:

	Dioničar	Broj dionica	%
1.	Uljanik d.d. Pula	3.904.063	31,46
2.	Tankerska plovidba d.d. Zadar	3.732.783	30,08
3.	Hrvatski fond za privatizaciju, Zagreb	1.724.298	13,90
4.	Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Zagreb ⁶	1.367.268	11,02
5.	Konstruktor inženjering d.d. Split	272.201	2,19
6.	Privredna banka d.d. Zagreb	258.751	2,09
7.	R.L.E., t.p., Drniš	105.211	0,85
8.	Negotium d.o.o., Novalja	52.139	0,42
9.	List GmbH, Austria	45.992	0,37
10.	Jadranski pomorski servis d.d. Rijeka	35.874	0,29
	Ostali	909.233	7,33
	Ukupno	12.407.813	100,00

Na dan sastavljanja ovog Izvješća Viktor Lenac ne posjeduje vlastite dionice.

⁶ Prema podacima Središnjeg klirinško depozitarnog društva, dionice na ime Hrvatske banke za obnovu i razvitak vode se na skrbničkom računu Zagrebačke banke d.d.

Korporativno upravljanje

Korporativno upravljanje predstavlja okvir za vođenje poslova i nadzor u Društvu. U skladu s temeljnom svrhom svoga poslovanja, koja se odnosi na osiguravanje rasta i uspješnog poslovanja te rasta vrijednosti za dioničare, Uprava i Nadzorni odbor Viktora Lenca kroz svoje djelovanje poštaju i načela korporativnog upravljanja.

Poštivanjem načela korporativnog upravljanja osigurava se zaštita prava i jednak tretman dioničara, transparentnost poslovanja i odgovornost prema svim interesnim skupinama.

Viktor Lenac je nakon okončanja stečajnog postupka u travnju 2008. godine stekao status javnog dioničkog društva. Dionice Viktora Lenca su dana 12. rujna 2008. godine u kotaciju javnih dioničkih društava Zagrebačke burze. Uvrštenju dionica prethodila je izrada Skraćenog prospekta, kojeg je odobrila Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga (HANFA).

Od trenutka uvrštenja dionica u kotaciju javnih dioničkih društava Zagrebačke burze, Viktor Lenac dobrovoljno primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja kojega su zajednički izradile HANFA i Zagrebačka burza d.d. Zagreb. Preporuke utvrđene Kodeksom Viktor Lenac u bitnome primjenjuje, objavljajući sve informacije čija je objava predviđena pozitivnim propisima i koje su informacije u interesu dioničara Viktora Lenca.

Informacije se objavljaju putem stranica Zagrebačke burze, a od ove godine poslovanje i rezultati poslovanja biti će još transparentniji i dostupniji javnosti, njihovom potpunijom objavom na Internet stranicama Viktora Lenca (www.lenac.hr).

Od travnja 2008. godine do konca 2008. godine Nadzorni odbor Viktora Lenca održao je šest sjednica, od kojih je prva sjednica bila konstituirajuća, a na preostalim sjednicama raspravljalo se o finansijskim rezultatima poslovanja, poziciji koju Viktor Lenac ima na tržištu na kojem pruža svoje usluge, poslovnim planovima i ključnim projektima.

Članovi Nadzornog odbora redovito dobivaju detaljne informacije o upravljanju i radu Društva kako bi mogli učinkovito nadzirati Upravu Viktora Lenca u vođenju poslovanja.

Dioničari Društva ostvaruju svoja prava na Glavnoj skupštini. Glavna skupština dioničara odlučuje o raspodjeli dobiti, dopunama Statuta, izboru i opozivu članova Nadzornog odbora. Nadalje, Glavna skupština odlučuje i o radu Uprave i Nadzornog odbora, imenovanju neovisnog revizora godišnjih finansijskih izvješća te o drugim pitanjima određenim Zakonom i Statutom Društva.

Implementiranjem i provođenjem načela Kodeksa korporativnog upravljanja, Viktor Lenac želi stvoriti kvalitetan i dugoročan odnos s cjelokupnom investitorskom zajednicom.

Nadzorni odbor i Uprava Društva

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor Brodogradilišta "Viktor Lenac" d.d. Rijeka od 7. travnja 2008. čine: Karlo Radolović, predsjednik Nadzornog odbora, Ive Mustać, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora, te Anton Brajković, Lenko Milin i Damir Bačinović, članovi Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor imenovan je Odlukom Glavne skupštine Društva od 7. travnja 2008. godine kada je okončan stečajni postupak nad Društvom. Mandat članova Nadzornog odbora traje četiri godine.

Životopisi članova Nadzornog odbora

Gospodin **Karlo Radolović**, rođen je 1943. godine u Marčani. Po završetku Ekonomskog škole u Puli, nastavlja studij na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, na kojem je 1966. godine stekao zvanje diplomiranog ekonomiste. Po završetku studija iste godine se kao stipendist zapošljava u Uljaniku. Nakon završenog pripravničkog staža radi na poslovima ekonomiste u Nabavi Brodogradilišta Uljanik. 1969. godine postavljen je na mjesto šefa Poslovnice, a od ožujka 1973. godine na mjesto Pomoćnika Rukovoditelja Nabave. Za pomoćnika glavnog direktora Uljanika imenovan je 1974. godine. 1980. godine izabran je na dužnost predsjednika Poslovodnog odbora Uljanika. Za Predsjednika Uprave Uljanika d.d. prvi puta je izabran 21. prosinca 1992. godine, koju dužnost obavlja sve do 01.02.2006. godine, nakon čega ostaje u Upravi Uljanika d.d. kao član Uprave.

Gospodin **Ive Mustać**, rođen je 1945. godine u Privlaci kod Zadra. Osnovnu školu završio je u Privlaci, srednju pomorsku školu u Zadru, a višu pomorsku školu i stjecanje zvanja kapetana duge plovidbe završio u Rijeci 1970. godine.

Po završetku srednje škole 1964. godine zasniva radni odnos u Tankerskoj plovidbi kao kadet, nakon čega plovi u svojstvu III, II i I časnika palube, a potom i zapovjednika, sve do 1978. godine kada prekida s navigacijom i nastavlja rad u službama i direkciji Uprave Tankerske plovidbe. Od 1978-1979 godine obavlja poslove referenta nabave u Sektoru trgovine, a od 1979-1980 poslove šefa Službe nabave. Od 1980-1981 godine obnaša dužnost rukovoditelja Nabave u Tankerkomercu (RO u sastavu SOUR-a JTP), a od 1981-1983. godine rukovoditelja Nabave u Tankerskoj plovidbi. Od 1983-1989 godine na funkciji je generalnog direktora Brodogradilišta Zadar (RO u sastavu SOUR-a JTP), potom je do 1995. na funkciji nautičkog inspektora za novogradnje u Tehničkom sektoru Tankerske plovidbe. Od 1995. na funkciji je direktora Tehničkog sektora, sve do 2004. godine, kada je imenovan predsjednikom Uprave Tankerske plovidbe koju funkciju obnaša i danas.

Gospodin **Anton Brajković**, rođen je 1946. godine u Lovištu. Osnovnu i srednju školu završio je u Puli, a Ekonomski fakultet u Rijeci 1969. godine, te stekao zvanje diplomiranog

ekonomiste. Po završetku fakulteta od siječnja 1970. godine zaposlen je u Uljaniku. Od listopada 1991. godine obnaša funkciju potpredsjednika Uprave, a u veljači 2006. godine imenovan je predsjednikom Uprave Uljanika d.d.

Gospodin Lenko Milin, rođen je u Zadru 1950. godine. Osnovnu i srednju pomorsku školu završio je u Zadru, nakon čega u Tankerskoj plovidbi završava pripravnički staž za zvanje pomorskog strojara. Završava pomorski fakultet u Splitu i nakon završenog ispita za zvanje pomorskog strojara prve klase, kao upravitelj stroja plovi za Tankersku plovidbu.

Nakon nekoliko godina plovidbe, zapošljava se u Tehničkom uredu u Tankerskoj plovidbi kao tehnički inspektor, koji posao obavlja dugi niz godina. U veljači 2004. godine imenovan je tehničkim direktorom Tankerske plovidbe d.d. koju funkciju obavlja i danas.

Gospodin Damir Bačinović, rođen je 1957. godine u Suhom Polju, BiH, gdje je proveo djetinjstvo i završio osnovnu školu. Srednju strojarsku školu, te nakon toga i dvije godine obrazovanja uz rad u strojarskoj struci završio je u Rijeci. U rujnu 1998. godine završio je i jednogodišnju sindikalnu školu za socijalni dijalog, u prvoj generaciji ove škole koja djeluje pri SSSH.

U Brodogradilištu Viktor Lenac radi od 1986. godine, a 1990. godine uključuje se u vodstvo tadašnje sindikalne organizacije, nakon čega početkom 1992. godine inicira i provodi osnivanje nove sindikalne organizacije. Na funkciju glavnog povjerenika Sindikalne podružnice „Viktor Lenac“ koja djeluje u sklopu Sindikata metalaca Hrvatske biran je za četiri mandatna razdoblja, neprekidno od 1992. do 2006. godine, te ponovno u 2006. godini u petom po redu mandatnom razdoblju. Pri Sindikatu metalaca Hrvatske u istim razdobljima biran je i za predsjednika Odbora hrvatske brodogradnje. U svibnju 1998. godine izabran je za člana Statutarne komisije Sindikata metalaca Hrvatske, a iste godine i za Predsjednika te komisije za mandatno razdoblje 1998-2002 godine. U istom mandatu Predsjednik je i Statutarne komisije Saveza samostalnih sindikata Hrvatske. Od 2002. godine do danas član je Vijeća Saveza samostalnih sindikata Hrvatske. Tijekom stečajnog postupka nad Brodogradilištem, obnašao je funkciju člana Odbora vjerovnika, a po okončanju stečajnog postupka izabran je za predsjednika Radničkog vijeća Brodogradilišta Viktor Lenac d.d., te potom imenovan predstavnikom radnika u Nadzornom odboru Društva.

Primanja i vlasnički interes članova Nadzornog odbora

Članovi Nadzornog odbora primaju mjesecnu naknadu za svoj rad sukladno pravilima koja se primjenjuju kod određivanja naknade za rad članovima nadzornih odbora drugih hrvatskih brodogradilišta, koja su u državnom vlasništvu. Takav način određivanja naknade utvrđen je i primjenjiv je i za Brodogradilište, obzirom na visinu udjela koje Republika Hrvatska ostvaruje udjelima Hrvatskog fonda za privatizaciju, Hrvatske banke za obnovu i razvitak i Uljanika d.d. Pula u temeljnog kapitalu Društva.

Slijedom navedenog, naknada predsjedniku Nadzornog odbora određena je u neto iznosu koji odgovara visini 1 prosječne mjesecne neto plaće, a naknada zamjeniku predsjednika Nadzornog odbora i članovima Nadzornog odbora u neto iznosu koji odgovara visini 3/4 prosječne mjesecne neto plaće ostvarene u Republici Hrvatskoj, sukladno posljednjim statističkim informacijama objavljenim od strane Državnog zavoda za statistiku. Za 2008. godinu članovima Nadzornog odbora isplaćena je naknada u ukupnom bruto iznosu od 307.979 kuna.

Na dan sastavljanja ovog izvješća, član Nadzornog odbora Damir Bačinović vlasnik je 931 dionice Društva, koje je kao bivši stečajni vjerovnik stečajnog dužnika stekao namirenjem svojih tražbina unosom prava - potraživanja u novcu u temeljni kapital Društva.

Ostali članovi Nadzornog odbora nisu vlasnici dionica Društva.

Uprava

Upravu Brodogradilišta Viktor Lenac d.d. čine Robert Škifić, predsjednik Uprave, te Sandra Uzelac i Davor Lukeš, članovi Uprave. Uprava Društva imenovana je Odlukom Nadzornog odbora od 07. travnja 2008. godine za mandatno razdoblje od pet godina.

Životopisi članova Uprave Društva

Gospodin Robert Škifić, rođen je 1956. godine u Zadru. Osnovnu školu i gimnaziju završio u Zadru. Diplomirao na Fakultetu strojarstva i brodogradnje 1981. godine, smjer termotehnika, te stekao zvanje diplomiranog inženjera strojarstva.

Po završetku fakulteta, 1982. godine zapošljava se u Institutu Rade Končar na razvoju kućanskih aparata gdje radi do 1984. godine. Od 1984. do 2000. godine prelazi u SAS - tvornicu specijalnih alatnih strojeva Zadar, u kojoj obavlja poslove na raznim pozicijama: od tehnologa programera, rukovoditelja operativne pripreme, preko rukovoditelja proizvodnje, sve do pozicije tehničkog direktora. 1995. godine biva imenovan generalnim direktorom SAS - Zadar d.d, a od 2000. do 2006. obnaša funkciju direktora SAS strojogradnje d.o.o. Zadar. Od 2006. do 2008. na funkciji je direktora u društvu Crosi d.o.o., tvrtki registriranoj za konzultantske usluge.

Na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu 2008. godine položio je ispit za korporativno upravljanje za članove nadzornih i upravnih odbora. Od stranih jezika aktivno se služi engleskim i talijanskim jezikom.

Gospođa Sandra Uzelac, rođena je 1969. godine u Rijeci. Osnovnu i srednju ekonomsku školu završila u Rijeci. Diplomirala na Ekonomskom fakultetu u Rijeci 1994. godine, smjer Organizacija i upravljanje, te stekla zvanje diplomiranog ekonomiste. Od 1994. godine zaposlena u Brodogradilištu i to: od 1994-1997 radi na poslovima plaća i ekonomike rada, od 1997-2001 u finansijskom sektoru na poslovima finansijskog referenta i pomoćnika šefa računovodstva, te od 2001-2004. na poziciji šefa Odjela plana i analize. Od 2004.-2008. na poziciji rukovoditelja finansijskog sektora. Okončanjem stečajnog postupka imenovana je članom Uprave Društva.

Od 1997. do 2006. godine pohađa više specijalističkih seminara i usavršavanja. Od konca 2007. godine polaznik je poslijediplomskog specijalističkog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, smjer Kontroling. Od stranih jezika aktivno se služi engleskim jezikom.

Gospodin Davor Lukeš, rođen je 1956. godine u Rijeci. Osnovnu i srednju školu gimnazijskog programa završio u Rijeci. Na Tehničkom fakultetu u Rijeci diplomirao 1985. godine i stekao zvanje diplomiranog inženjera brodogradnje. Po završetku studija

zapošjava se u poduzeću „Brodoprojekt“ na radnim mjestima projektanta brodske opreme i voditelja projekta. U Brodogradilištu se zapošjava 1989. godine te do 1991. godine obavlja poslove komercijaliste na ugovaranju projekata preinaka i offshore programa. Od 1991-2001 godine imenovan je na poziciju šefa Odjela projektne prodaje, a od 2001-2002 na poziciju rukovoditelja Odjela preinaka. Od 2002-2004 godine radi kao pomoćnik rukovoditelja Komercijalno tehničkog sektora, nakon čega je do 2007. godine imenovan savjetnikom za tržište u Komercijalno tehničkom sektoru. Od 2007. godine do imenovanja članom Uprave u 2008. godini obnaša funkciju zamjenika direktora Brodogradilišta.

Od stranih jezika aktivno se služi talijanskim i engleskim jezikom, te pasivno njemačkim jezikom.

Primanja i vlasnički interesi članova Uprave

Primanja članova Uprave odobrava Nadzorni odbor Brodogradilišta i regulira ugovorima o radu s pojedinim članovima. Primanja predsjednika i članova Uprave povezana su s prosječnim primanjima radnika Viktora Lenca. Predsjednik Uprave ima neto primanja u visini 5 prosječnih neto primanja radnika Viktora Lenca, a članovi Uprave u visini 4,5 prosječnih neto primanja radnika Viktora Lenca. Predsjednik Uprave ima pravo na mjesecni neto iznos u visini od 5.000,00 kn za pokriće troškova stanovanja u mjestu u kojem Društvo ima sjedište. U 2008. godini, Upravi Društva isplaćene su naknade u ukupnom bruto iznosu od 1.347.548 kuna, što čini 2,4% ukupnih troškova osoblja.

Predsjednik i članovi Uprave još nemaju utvrđenu posebnu politiku nagrađivanja za ostvarivanje uspješnih rezultata Društva, slijedom čega, na ime uspješnog poslovanja Društva za 2008. godinu nisu primili bonuse ili stimulativna primanja, niti u novcu niti u dionicama Društva.

Na dan sastavljanja ovog izvješća član Uprave Sandra Uzelac vlasnik je 1.038, a član Uprave Davor Lukeš vlasnik je 2.410 dionica Društva, koje su kao bivši stečajni vjerovnici stečajnog dužnika stekli namirenjem svojih tražbina unosom prava - potraživanja u novcu u temeljni kapital Društva.

Predsjednik Uprave Robert Škifić nije vlasnik dionica Društva.

Informacije

Uže poslovodstvo

Marko Domijan, direktor prodaje i marketinga

Dubravko Mataja, direktor proizvodnje

Borja Kružić, rukovoditelj odjela projekata

Jožica Miholjević, rukovoditelj sigurnosti i zaštite okoliša

Dolores Kuzmić, rukovoditelj nabave

Anton Dujmović, rukovoditelj kooperacije

Marina Weltrusky, rukovoditelj organizacije

Ljubica Linardić, rukovoditelj ljudskih potencijala

Revisor

IRIS NOVA d.o.o. Rijeka

Kontakt podaci

Brodogradilište Viktor Lenac d.d.

Martinšćica bb, p.p 210

HR- 51000 Rijeka

telefon: +385 51 40 55 55

telefax: +385 51 21 71 75

email: viktor.lenac@lenac.hr

http://www.lenac.hr

Rijeka, travanj 2009.

Temeljem članka 272.p, a u vezi s čl. 250.a Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine broj 111/93., 34/99., 52/00., 118/03., 107/07. i 148/08., dalje u tekstu: ZTD), Uprava Brodogradilišta Viktor Lenac d.d. Rijeka (dalje u tekstu: Društvo), dana 17. travanj 2009. godine, daje sljedeću

**IZJAVU
o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja**

1. Društvo je okončalo stečajni postupak u travnju 2008. godine, nakon čega je, sukladno propisima steklo status javnog dioničkog društva. Dionice Društva su, nakon izrade Skraćenog prospekta radi uvrštenja dionica na uređeno tržište, kojeg je odobrila Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga (HANFA), uvrštene dana 12. rujna 2008. godine u kotaciju javnih dioničkih društava,

2. Od trenutka uvrštenja dionica u kotaciju javnih dioničkih društava, Društvo dobrovoljno primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja kojega su zajednički izradile HANFA i Zagrebačka burza d.d. Zagreb, koji kodeks je usvojen Odlukom HANFE od 26. travnja 2007. godine, kl: 011-02/07-04/28, ur. br.: 326-01-07-2 (Narodne novine broj 46/07, dalje u tekstu: Kodeks), a integralni tekst Kodeksa objavljen je na internetskim stranicama Zagrebačke burze.

3. Imajući u vidu okončanje stečajnog postupka i uvrštenje dionica u posljednjem tromjesečju prošle godine, Društvo je u primjerenom prošlogodišnjem razdoblju u bitnome primjenjivalo preporuke utvrđene Kodeksom, objavljivajući sve informacije čija je objava predviđena pozitivnim propisima i objava kojih informacija je prvenstveno u interesu dioničara Društva.

Društvo je tijekom prethodne godine sve informacije čija je objava predviđena pozitivnim propisima uglavnom objavljivalo putem stranica Zagrebačke burze, obzirom da se pristupilo rekonstrukciji i modernizaciji postojećih vlastitih Internet stranice.

Društvo planira tijekom 2009. godine svoje poslovanje i rezultate poslovanja činiti još transparentnijima i dostupnijim javnosti, objavom rezultata i na Internet stranicama Društva.

4. Nadzor nad vođenjem poslova Društva provodi Nadzorni odbor u skladu sa odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Uloga Nadzornog odbora također je regulirana Statutom Društva. Članovi Nadzornog odbora redovito dobivaju detaljne informacije o upravljanju i radu Društva kako bi mogli učinkovito ispunjavati svoju nadzornu ulogu. Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru vođenja poslova dio je Godišnjeg izvješća Društva koje se podnosi Glavnoj skupštini.

Nadzorni odbor Društva nije osnovao povjerenstvo za imenovanja, povjerenstvo za nagrađivanje i povjerenstvo za reviziju, a iz razloga što članovi Nadzornog odbora Društva sami obavljaju poslove iz nadležnosti navedenih povjerenstava.

5. Društvo primjenjuje pravila Računovodstvene politike, a kojima su uređena primjena postupka i tehnika u iskazivanju imovine, obveza, glavnice, prihoda, rashoda i finansijskog rezultata Društva u temeljnim finansijskim izvještajima. Reviziju godišnjih finansijskih izvješća Društva vrši neovisni revizor, kojeg imenuje Glavna skupština Društva.

6. Deset najvećih dioničara, sa stanjem na dan 31. prosinca 2008. su:

	Dioničar	Broj dionica	%
1.	Uljanik d.d. Pula	3.904.063	31,46
2.	Tankerska plovidba d.d. Zadar	3.732.783	30,08
3.	Hrvatski fond za privatizaciju, Zagreb	1.724.298	13,90
4.	Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Zagreb	1.367.268	11,02
5.	Konstruktor inženjerинг d.d. Split	272.201	2,19
6.	Privredna banka d.d. Zagreb	258.751	2,09
7.	R.L.E., t.p., Drniš	105.211	0,85
8.	Negotium d.o.o., Novalja	52.139	0,42
9.	List GmbH, Austria	45.992	0,37
10.	Jadranski pomorski servis d.d. Rijeka	35.874	0,29
	Ostali	909.233	7,33
	Ukupno	12.407.813	100,00

Pravo glasa dioničara Društva nije ograničeno na određeni postotak ili broj glasova. Prava dioničara Društva priznaju se dioničarima prema bruju dionica koje se nalaze na računu dioničara u Središnjem klirinško depozitarnom društvu. Svaka redovna dionica daje pravo na jedan glas na Glavnoj skupštini. Društvo je ovlašteno izdavati redovite dionice na ime u skladu sa pozitivnim propisima Republike Hrvatske i Statutom Društva. Odluku o izdavanju dionica, sukladno članku 172. ZTD-a, donosi Glavna skupština, a u skladu sa Statutom Društva. Prava i obveze Društva koja proizlaze iz stjecanja vlastitih dionica ostvaruju se u skladu s odredbama ZTD-a te sukladno tome Društvo može stjecati vlastite dionice na temelju ovlasti Glavne skupštine za njihovo stjecanje.

Izmjene i dopune Statuta Društva donose se na način utvrđen Zakonom o trgovačkim društvima.

7. Uprava Društva sastavljena je od tri člana, predsjednika i dva člana Uprave. Funkciju predsjednika Uprave Društva obavlja g. Robert Škifić, dipl. inž., a funkcije članova Uprave Društva gđa Sandra Uzelac, dipl.ek. i Davor Lukeš, dipl.inž. Članovi Uprave zastupaju Društvo samostalno i pojedinačno, a poslove Društva vode skupno ili pojedinačno, sukladno Statutu Društva i Poslovniku o radu Uprave, donesenim od strane Nadzornog odbora. Pojedine poslove, određene člankom 15. Statuta Društva (stjecanje, otuđenje ili opterećenje nekretnina, izdavanje, otuđenje i stecanje obveznica, davanje jamstava osim za obveze ovisnog društva, uzimanje zajmova i kredita izvan redovitog poslovanja Društva i dr.) te u drugim slučajevima, kada je to propisano zakonom, Statutom Društva ili odlukom Nadzornoga odbora, ovlašten je poduzimati samo uz prethodnu suglasnost Nadzornoga odbora. Upravu imenuje i opoziva Nadzorni odbor na vrijeme od pet godina.

Nadzorni odbor Društva je sastavljen od pet članova. Predsjednik Nadzornog odbora Društva je g. Karlo Radolović, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora je g. Ive Mustać, dok su članovi Nadzornog odbora gospoda Anton Brajković, Lenko Milin i Damir Bačinović.

Glavna skupština vrši izbor i razrješenje četiri člana Nadzornog odbora dok jednog člana biraju, imenuju i opozivaju radnici Društva na način utvrđen pozitivnim propisima Republike Hrvatske. Nadzorni odbor djeluje kao kolegijalno tijelo na sjednicama koje se održavaju najmanje jednom tromjesečno, a na kojima raspravlja i odlučuje o svim pitanjima iz svoje nadležnosti propisane ZTD-om i Statutom Društva. Odluke Nadzornog odbora donose se većinom glasova prisutnih članova.

8. Sukladno odredbama čl. 250.a st. 4. i čl. 272.p st. l. ZTD-a, ova Izjava je poseban odjeljak i sastavni dio Godišnjega izvješća o stanju Društva za 2008. godinu.

Predsjednik Uprave

Robert Škifić, dipl.inž.